

EUROBAROMETER 65

JAVNO MNIJENJE U EUROPSKOJ UNIJI

PROLJEĆE 2006.

NACIONALNI IZVJEŠTAJ

HRVATSKA

Ovo je istraživanja zatražila i uskladila Opća uprava za komunikacije.

Ovaj je izvještaj proizveden za Delegaciju Europske komisije u Hrvatskoj.

Ovaj spis ne predstavlja gledište Europske Komisije.

Tumačenja i mišljenja koja on sadrži isključivo su autorova.

Uvod

Istraživanje javnoga mnijenja Standard Eurobarometer provodi se dva puta godišnje. Ovo, 65. po redu (EB 65), provedeno je između 27. ožujka i 1. svibnja 2006. u svih 25 država članica Europske Unije, u dvjema pristupajućima, Bugarskoj i Rumunjskoj, te u dvjema kandidatkinjama Hrvatskoj i Turskom (u Makedoniji, kojoj nadnevak za početak pregovora nije još određen, istraživanje nije provedeno), kao i na dijelu Cipra koji je pod turskom upravom. To je četvrto takvo istraživanje koje je obuhvatilo Hrvatsku.

Tijekom polugodišnjega razdoblja između posljednjih dvaju istraživanja Standard Eurobarometera Austrija je od Ujedinjenoga Kraljevstva preuzela predsjedanje Europskom Unijom. U međuvremenu je usvojena Financijska perspektiva, proračunski okvir EU, za razdoblje od početka 2007. do kraja 2013. godine, a dogovorom o Direktivi o uslugama, gotovo je dovršen i posao na širenju jedinstvenoga tržišta EU i na područje usluga.

Tijekom ovoga istraživanja intenzivno se odvijao screening, provjera usklađenosti hrvatskoga zakonodavstva s europskom pravnom stečevinom. Europska komisija je, pak, bila predstavila prijedlog zamjene mreže dvostranih ugovora o liberalizaciji trgovine među jugoistočno europskim zemljama jednim regionalnim sporazumom.

Povjerenje hrvatske javnosti u Europsku Uniju, koje je palo s 42% u ujesen 2004. na samo 28% u proljeće 2005., lanjske je jeseni, nakon otvaranja pristupnih pregovora, poraslo na 35%, a sada se nastavio trend rasta i doseglo je 38%. No, ipak je još iznadpolovičan broj (51%) onih koji u EU nemaju povjerenje. Onih u Hrvatskoj koji vjeruju da će članstvo u EU biti dobro za našu zemlju jednako je koliko i prije pola godine, a zamjetno više nego prije godinu dana. Znatno se u proteklih pola godine smanjio broj onih koji na pojedina pitanja o EU nemaju stav i uglavnom su se podjednako rasporedili među pozitivno i negativno misleće. Podjednak je i broj onih koji u idućih pet godina žele veću i jednaku ulogu EU u svakodnevnome životu, dok su oni koji žele manju ulogu EU ostali u manjini.

Naručitelj istraživanja Standard Eurobarometer je Opća uprava za komunikacije Europske komisije, a proveo ga je konzorcij TNS Opinion & Social, koji čine Taylor Nelson Sofres i EOS Gallup Europe. U Hrvatskoj je podatke prikupila agencija Puls, a obradio ih je i izvještaj napisao novinar-stariji suradnik Večernjega lista Stojan de Prato.

Glavne teme ovoga istraživanja su:

1. **Klima mišljenja:** zadovoljstvo životom, očekivanja, razvoj osobnoga stanja u proteklih pet godina i njegov pretpostavljeni razvoj u idućih pet godina, te osjećaj bliskosti od naselja do europske razine
2. **Građani u svojoj zemlji:** a) profili i vjera; b) dva najvažnija pitanja u zemlji, povjerenje u ustanove; c) stanje u nacionalnom gospodarstvu u usporedbi s europskim, stanje zaposlenosti, okoliša i društvene skrbi u zemlji, kakvoća osobnoga života i osobno novčarsko stanje, te usporedba s europskim prosjekom
3. **Europljani i Europa:** a) Pogled građana na EU - povjerenje u europske ustanove, potpora članstvu u EU, dobrobiti članstva, lik EU, simboli EU o miru, gospodarskome boljitku itd., razumijevanje kaako EU djeluje; b) Znanje o EU - svijest o ustanovama EU, subjektivno znanje, kviz o EU, uloga ustanova EU; c) Uloga EU u svakodnevnome životu – uloga EU u idućih 5 godina (očekivanja i želje), uloga EU u zemlji, strahovi glede izgradnje EU, očekivanja i tri glavna prioriteta EU
4. **Građani i glasila:** izvori informacija, koliko često se koristi TV-om, radiom, novinama, učestalost pojave EU u glasilima, te odnos pozitivnoga i negativnoga o EU u glasilima

Ovo istraživanje nije se bavilo pitanjima proširenja EU jer je o tome Opća uprava Europske komisije za proširenje (DG ENLARGEMENT) naručila posebno istraživanje.

Reprezentativni uzorak građana starijih od 15 godina, na kojemu je ispitivanje provedeno, obuhvatio je ukupno 29.220 ispitanika – 25.193 stanovnika EU-a 25, 4027 iz kandidatskih zemalja (od toga 1000 stanovnika Hrvatske), te 500 stanovnika dijela Cipra pod turskom upravom. Sa sudionicima istraživanja ispitivači su razgovarali izravno u njihovim domovima. Svi su rezultati ispitivanja procjene, čija pouzdanost varira ovisno o veličini uzorka Tako je na uzorku od 1000 ispitanika (koliko ih je bilo u Hrvatskoj), pri rezultatu od 10 ili 90 posto moguće odstupanje 1,9 indeksnih bodova; pri 20 ili 80 posto 2,5 bodova, pri 30 ili 70 posto 2,7 bodova, pri 40 ili 60 posto 3 boda, a pri 50 posto 3,1 bod. Katkad zbroj podataka ne iznosi 100, nego 99 ili 101. Nije riječ o pogrešci, nego o odstupanju nastalome zbog zaokruživanja, pri kojemu se, na primjer, rezultat od 1 do 1,49 prikazuje kao 1, a od 1,5 do 2 kao 2.

Kada se u tekstu rabi izraz Hrvat ili Hrvatica ne misli se na nacionalnu, nego na građansku pripadnost. Izraz Europljanin odnosi se, pak, na ispitanika koji je građanin neke od država članica Europske unije.

1. Klima mišljenja

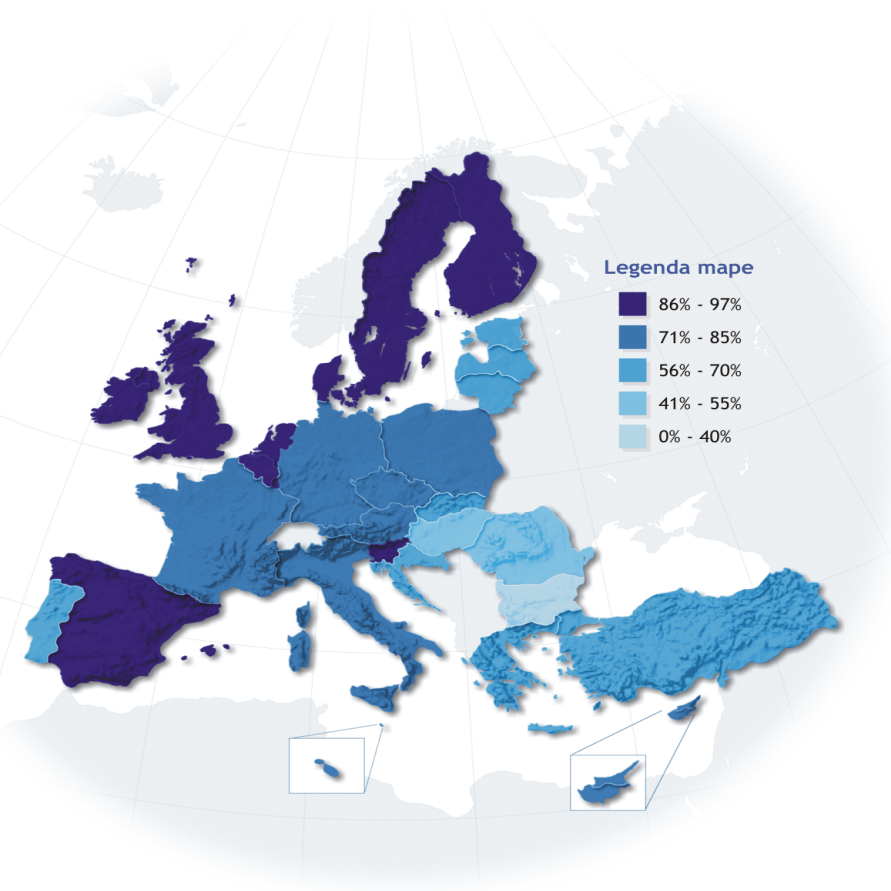
Dok se do prije pola godine prosječan Hrvat u zadovoljstvu životom približavao prosječnome Europljaninu, sada se oni ponovno udaljavaju jer se zadovoljstvo Hrvata ponovno smanjuje. Malo je manje onih koji očekuju pogoršanje gospodarskoga stanja u Hrvatskoj, a neznatno ih više očekuje bolje gospodarskog stanje vlastita kućanstva. Pesimizam glede zaposlenosti u Hrvatskoj ponovno je prevladavajući osjećaj. No, raste optimizam glede očekivanoga osobnoga stanja za pet godina, gotovo jednako kao u EU 25.

1.1 Zadovoljstvo životom

Pitanje: QA3. Sveukupno gledajući, jeste li svojim životom vrlo zadovoljni, prilično zadovoljni, ne naročito zadovoljni ili niste uopće zadovoljni?

Odgovori: Satisfied

Rezultati za zemlju		
	Danska	97%
	Nizozemska	95%
	Finska	94%
	Švedska	94%
	Belgija	92%
	Luksemburg	92%
	Irska	90%
	Španjolska	88%
	Slovenija	88%
	Ujedinjena Kraljevina	87%
	Francuska	85%
	Austrija	85%
	Cipar*	84%
	European Union (xx) (25)	81%
	Njemačka	81%
	Češka Republika	81%
	Malta	77%
	Italija	76%
	Poljska	72%
	Estonija	69%
	Grčka	67%
	Slovačka	66%
	Latvija	60%
	Litva	59%
	Portugal	56%
	Mađarska	54%
* CY(tcc) = 74%		
Ostale zemlje		
	Turska	70%
	Hrvatska	69%
	Rumunjska	43%
	Bugarska	25%

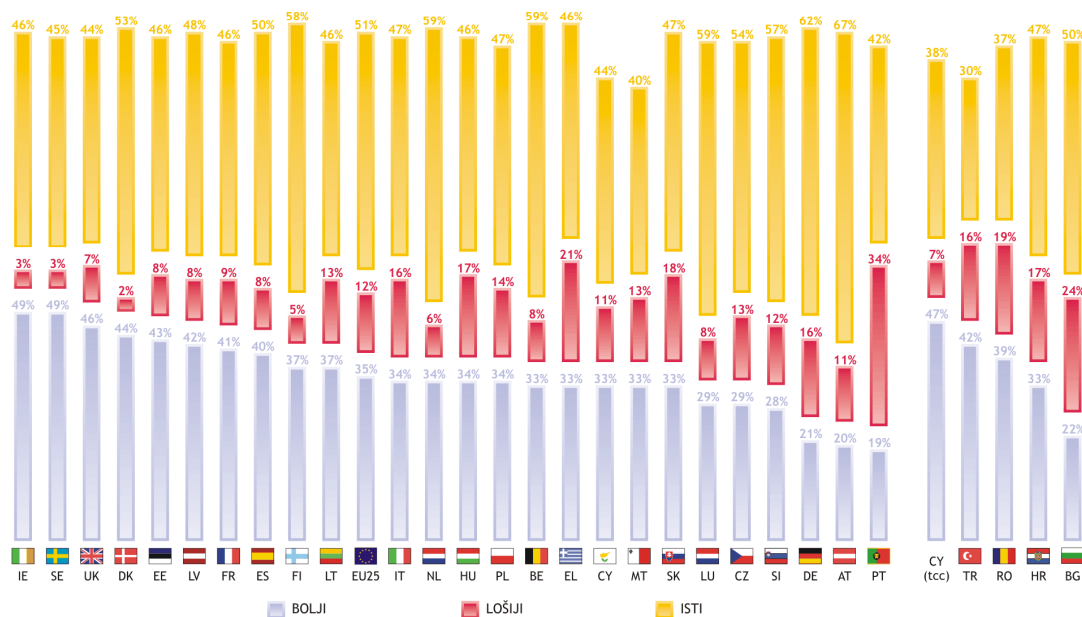
Životom koji vode zadovoljno je 69 posto Hrvata, dva indeksna boda manje nego prije pola godine, a nezadovoljno 31 posto, dva boda više. Time se preokrenuo trend jer je između prethodna dva istraživanja zadovoljstvo u Hrvata bilo zabilježilo snažan, čak pet bodovni rast. Prosječno zadovoljstvo u EU je, pak, između prethodna dva istraživanja bilo stagniralo, a sada je poraslo za jedan bod. U odnosu na prosjek EU-a 25, u Hrvatskoj je sada zadovoljnih 12 posto manje i taj se jaz u proteklih šest mjeseci povećao za dva indeksna boda. Turaka je ponovno više zadovoljnih nego Hrvata, makar samo za jedan bod, dok u pristupajućim zemljama nezadovoljstvo raste - u Bugarskoj je nezadovoljnih čak 73 posto, tri boda više nego prije pola godine, a za jednak je broj bodova poraslo i nezadovoljstvo Rumunja, na 56 posto. Među novim državama članicama prije pola godine od Hrvata su životom bili zadovoljniji samo Maltežani, Česi, Slovenci i Ciprani, a sada su nas u zadovoljstvu za tri boda pretekli i Poljaci. Estonci su se s nama, zbog pada zadovoljstva u Hrvata, izjednačili. Od stanovnika starih zemalja članica nezadovoljniji su od Hrvata ponovno samo Grci i Portugalci. Žene su ponovno zadovoljnije od muškaraca, za četiri boda, a najzadovoljnija je opet 92 posto, srednjoškolsko-studentska dobna skupina, ali u prosjeku 83 posto, čak devet bodova manje nego prije pola godine. Zanimljivo je da jednako zadovoljstvo, 73 posto, pokazuju i oni koji su se izjasnili kao ljevičari, i oni koji za sebe kažu da su desničari, dok je u središnjoj političkoj struji zadovoljnih četiri indeksna boda manje. Zagrepčani (76%) i Dalmatinci (75%) pretekli su u proteklih pola godine u zadovoljstvu životom Riječane, Istrane i Gorane (73%), a najviše je nezadovoljnih, nepromijenjenih 41 posto, ponovno u Slavoniji.

1.2 Očekivanja

1.2.1 Osobni život

Pitanje: QA4.1. Kakva su Vaša očekivanja u sljedećih dvanaest mjeseci: smatrate li da će sljedećih dvanaest mjeseci biti bolji, lošiji ili isti što se tiče...?

Opcija: Vašeg života općenito

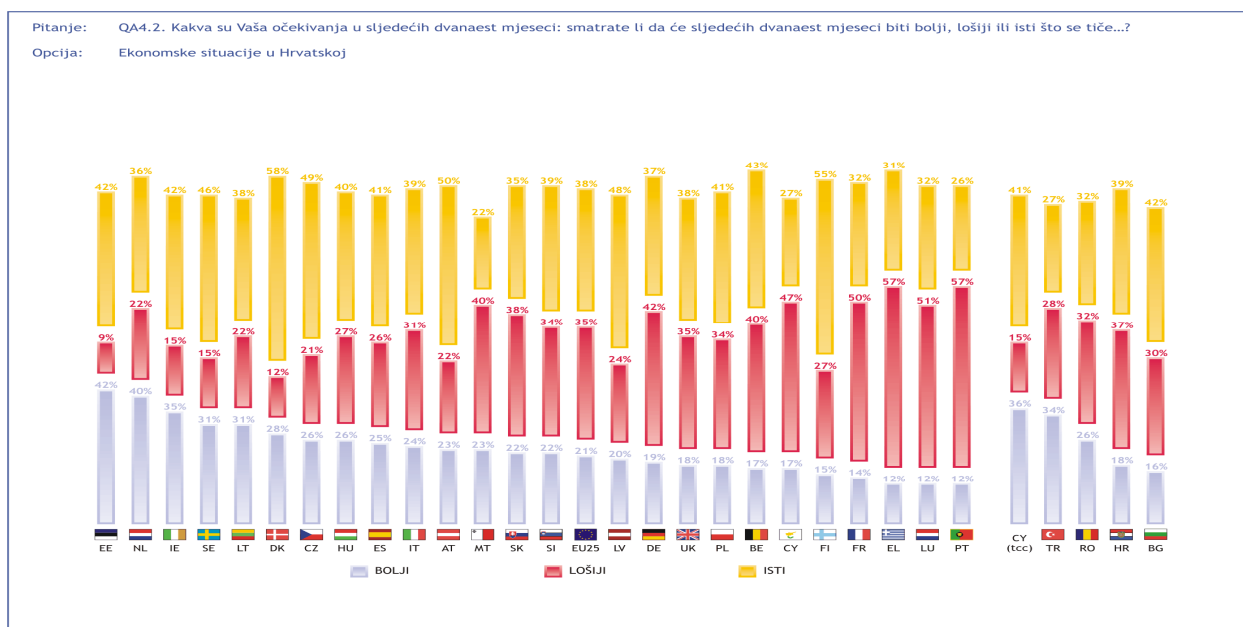

Kada je riječ o kratkoročnim osobnim očekivanjima, u Hrvatskoj se u proteklih šest mjeseci broj pesimista, optimista i rezigniranih nije nimalo promijenio, dok je između dva prethodna istraživanja i optimizam i pesimizam, na račun rezigniranih, bio porastao za dva boda. Iznadpolovičan je broj optimista (53%) ponovno samo u srednjoškolsko-studentskoj dobnoj skupini. Optimizam je u proteklih pola godine u Zagrebu drastično opao, sa 40 na samo 26 posto, pa su se Zagrepčani u optimizmu izjednačili na dnu sa Slavoncima, gdje je sada ipak tri boda više onih koji očekuju promjene na bolje nego prije šest mjeseci. U Dalmaciji je sada najviše optimista, 49 posto, a najviše je pesimista, 26 posto, u Sjevernoj Hrvatskoj. U svim regijama, osim u Dalmaciji, prevladava, međutim, rezigniranost, a iznadpolovičan je broj onih koji ne očekuju nikakve promjene u Zagrebu (56%), te u Rijeci, Istri i Gorskom Kotaru (55%).

Glede osobnoga života prosječni je Europljanin dva boda veći optimist, a pet bodova manji pesimist od prosječnoga Hrvata i ta se razlika u proteklih pola godine malo smanjila. Više od polovice prosječnih Europljana, 51 posto, dva boda više nego pije pola godine, ne očekuje da će se njihov život u idućoj godini promijeniti.

U Turskoj i Rumunjskoj i dalje je zamjetno je više optimista nego u Hrvatskoj, dok Bugari ostaju najveći pesimisti. Među državama članicama EU u Portugalu, Austriji i Njemačkoj manje je optimista nego u Bugarskoj, a pesimističniji od Hrvata još su Slovenci, Česi, Luksemburžani, Grci i Slovaci.

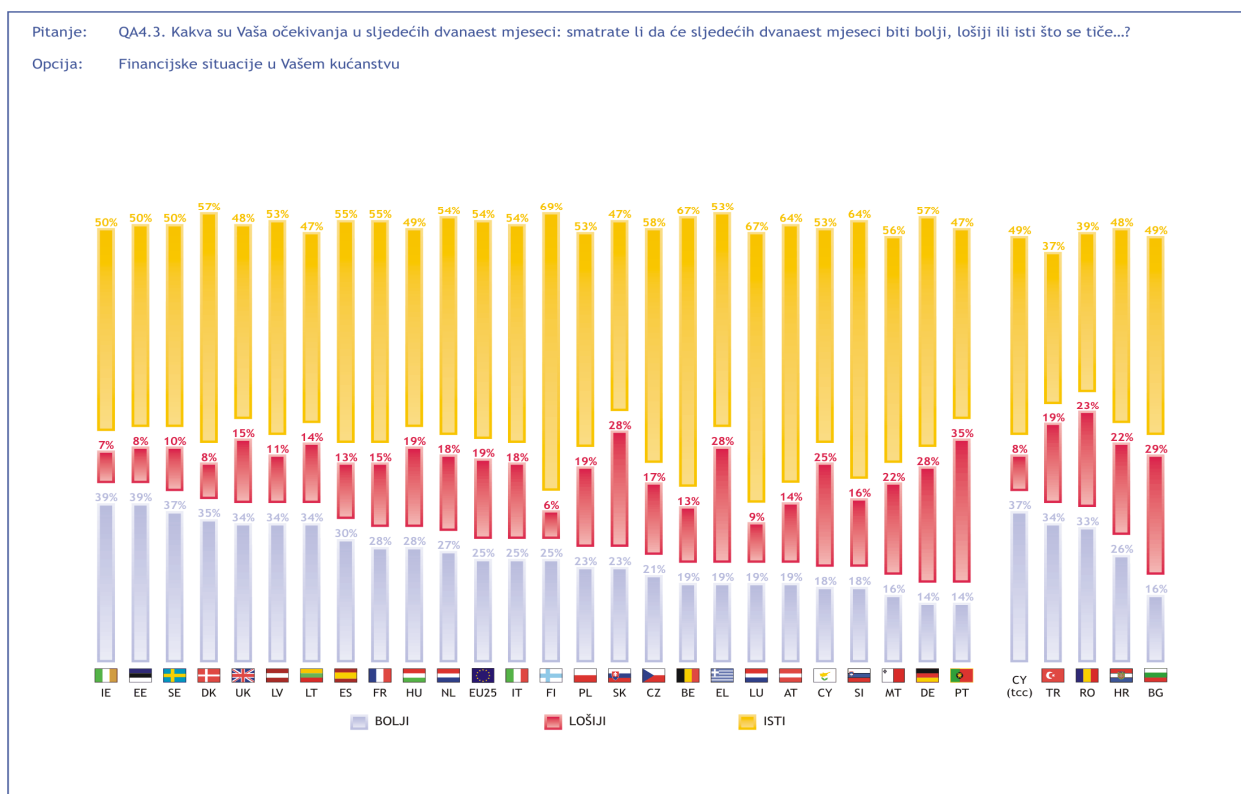
1.2.2 Gospodarsko stanje u zemlji

U proteklih se pola godine u Hrvatskoj nije promijenio broj onih koji očekuju kratkoročno poboljšanje gospodarskoga stanja u zemlji, dok je između dva prethodna istraživanja njihov broj bio porastao za dva indeksna boda. Pesimista je, međutim, bod manje a rezigniranih jednako kao prije šest mjeseci, a jedan je bod više onih koji ne znaju što bi o tome mislili. Muškarci su veći i pesimisti i optimisti od žena, kojih je rezignirano točno 50 posto. Optimizam je najizraženiji u srednjoškolsko-studentskoj dobnoj skupini (25%), a pesimista je najviše među starijima od 55 godina (43%). Najviše je optimista ponovno u Dalmaciji, 30 posto, ali šest bodova više nego prije pola godine. Pesimisti su najbrojniji u Lici i Banovini, gdje čine 50 posto pučanstva. U EU 25 optimizam je prosječno porastao za dva boda, pa je optimista sada tamo tri boda više nego u Hrvatskoj. Pesimista je dva, a rezigniranih bod manje nego u nas. Manje optimista nego u Hrvatskoj ima u Belgiji, na Cipru, u Finskoj,

Francuskoj, Grčkoj, Luksemburgu, te u Portugalu. Samo su Bugari manji optimisti nego Hrvati (16%), dok su Turci gotovo dvostruko (34%), a Rumunji zamalo upola (26%) optimističniji od nas.

1.2.3 Novčano stanje kućanstva

Indeksni bod više Hrvata nego prije pola godine, a dva više nego prije godinu dana očekuje da će se novčano stanje njihova kućanstva kratkoročno popraviti. Broj pesimista smanjio se, pak, za dva boda i vratio se na razinu od prije godinu dana, što znači da se trend porasta pesimizma preokrenuo. Rezigniranih je, pak, bod više nego prije pola godine, a dva boda manje nego prije godinu dana.

Među Hrvaticama rezigniranih je iznadpolovičan broj (52%), prosječno znatno veći nego u Hrvata (43%). Nema ni jedne dobne skupine u kojoj bi optimisti pretežali nad rezigniranim – prije pola godine optimisti su bili u većini među mlađima od 40 godina - iako se njihov broj u srednjoškolsko-studentskome pučanstvu najviše približio (42:43%). Regionalno su najveći optimisti Dalmatinci (43%), a najveći pesimisti stanovnici Sjeverne Hrvatske (31%).

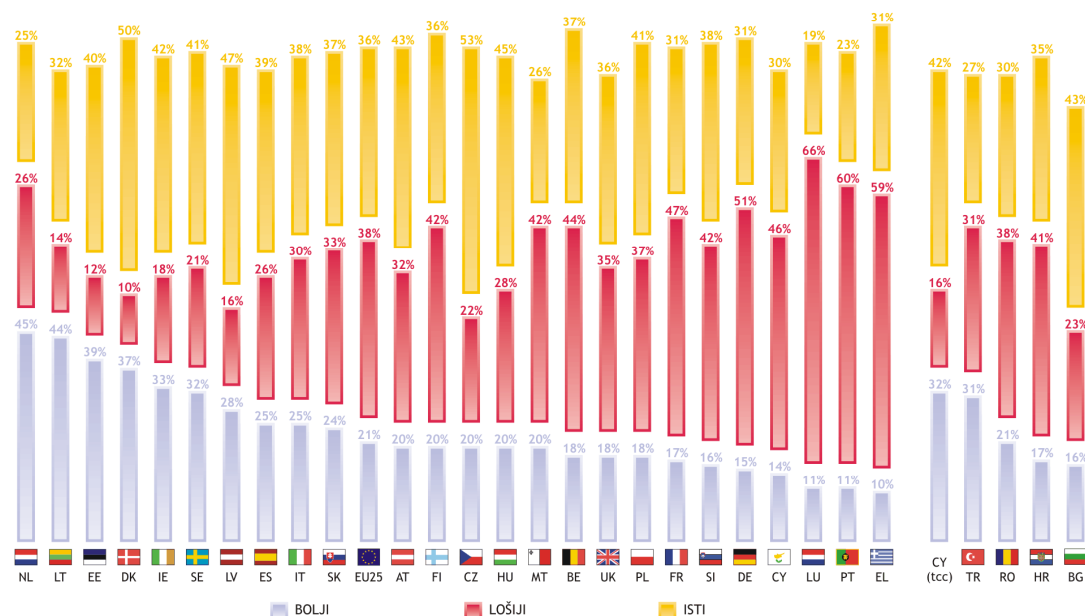
Optimista i pesimista je u EU 25 prosječno jednako kao prije pola godine, što je sada bod odnosno tri boda manje nego u nas. Od kandidata za članstvo u EU, Rumunji i Turci ponovno

su zamjetno optimističniji od Hrvata (sedam odnosno osam bodova), a Bugari su 10 bodova pesimističniji.

1.2.4 Stanje zaposlenosti u zemlji

Pitanje: QA4.4. Kakva su Vaša očekivanja u sljedećih dvanaest mjeseci: smatrate li da će sljedećih dvanaest mjeseci biti bolji, lošiji ili isti što se tiče...?

Opcija: Zaposlenja u (NAŠOJ ZEMLJI)

Dok je između prethodna dva istraživanja u Hrvatskoj optimizam glede zapošljavanja bio porastao za dva indeksna boda, sada se za toliko smanjio. Pesimista je, pak, dva boda više i to je prevladavajući osjećaj glede zaposlenosti u zemlji.

Među ženama je u Hrvatskoj manje kako optimista, tako i pesimista nego među muškarcima – prije pola godine žene su bile znatno pesimističnije - a ni u jednoj dobnoj niti regionalnoj skupini optimisti ponovno ne pretežu nad pesimistima. Optimista je najviše u Dalmaciji, 30 posto, tri boda više nego prije pola godine i sada ih je tamo jednako koliko i pesimista. To je jedina regija u kojoj su rezignirani u manjini (28%). Pesimisti su u iznadpolovičnoj većini samo u Sjevernoj Hrvatskoj (53%), dok su prije pola godine to bili i u Lici i Banovini.

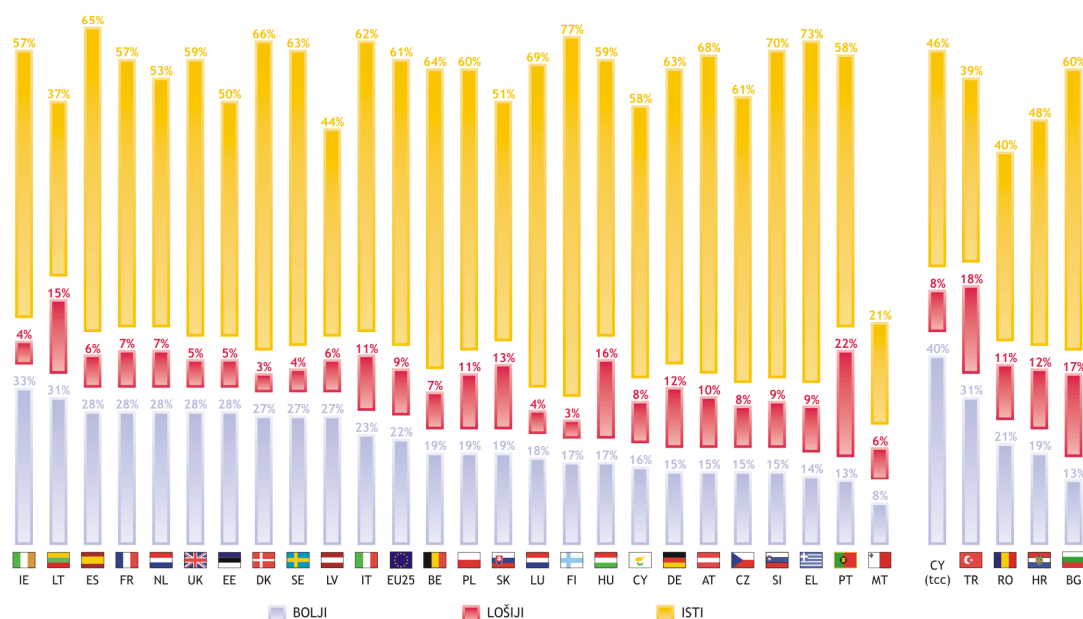
Hrvati su prosječno tri indeksna boda manji optimisti i jednako toliko veći pesimisti nego prosječni Europljani. Lošija očekivanja od Hrvata glede zaposlenosti imaju u EU Slovenci, Nijemci, Ciprani, Luksemburžani, Portugalci i Grci. Među kandidatima, Rumunji su četiri a

Turci čak 14 bodova veći, a Bugari bod manji optimisti ali i 18 bodova manji pesimisti nego Hrvati.

1.2.5 Osobno stanje zaposlenosti

Pitanje: QA4.5. Kakva su Vaša očekivanja u sljedećih dvanaest mjeseci: smatrate li da će sljedećih dvanaest mjeseci biti bolji, lošiji ili isti što se tiče...?

Opcija: Vaše osobne situacije na poslu

I optimista i pesimista je u Hrvatskoj sada indeksni bod manje nego prije pola godine, dok je između dva prethodna istraživanja broj i jednih i drugih bio porastao za dva boda. Broj rezigniranih ponovno raste i sada je povratio četiri od šest bodova, koliko je bio izgubio između prethodna dva istraživanja. Žene se ponovno nešto manje izričito opredjeljuju nego muškarci, pa je među njima rezigniranih dva posto više. Dalmatinci su najveći optimisti (30%), a stanovnici Sjeverne Hrvatske najmanji (15%). U stopu ih slijede Zagrepčani i Slavonci (16%). Rezignirani ponovno posvuda pretežu, iako ih je u Dalmaciji uvjerljivo najmanje (36%).

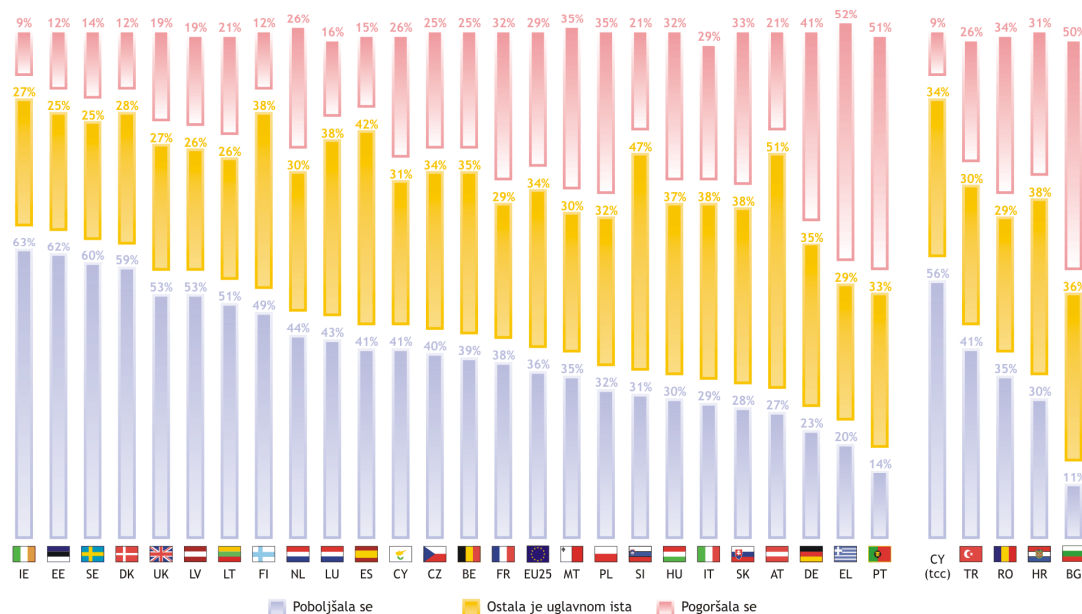
U EU 25 je broj optimista i pesimista ostao na jednakoj razini kao prije pola godine, dok je između prethodna dva istraživanja broj i jednih i drugih bio drastično pao – čak 15 odnosno

20 indeksnih bodova. Turci su i dalje zamjetno a Rumunji malo veći optimisti nego Hrvati, dok u Bugarskoj ostaje najmanje i optimista, i pesimista, a najviše rezigniranih.

1.3 Srednjoročne usporedbe

1.3.1 Osobno stanje unazad pet godina

Pitanje: QA5. Kad usporedite svoju sadašnju situaciju s onom od prije pet godina, biste li rekli da se poboljšala, ostala uglavnom ista ili se pogoršala?

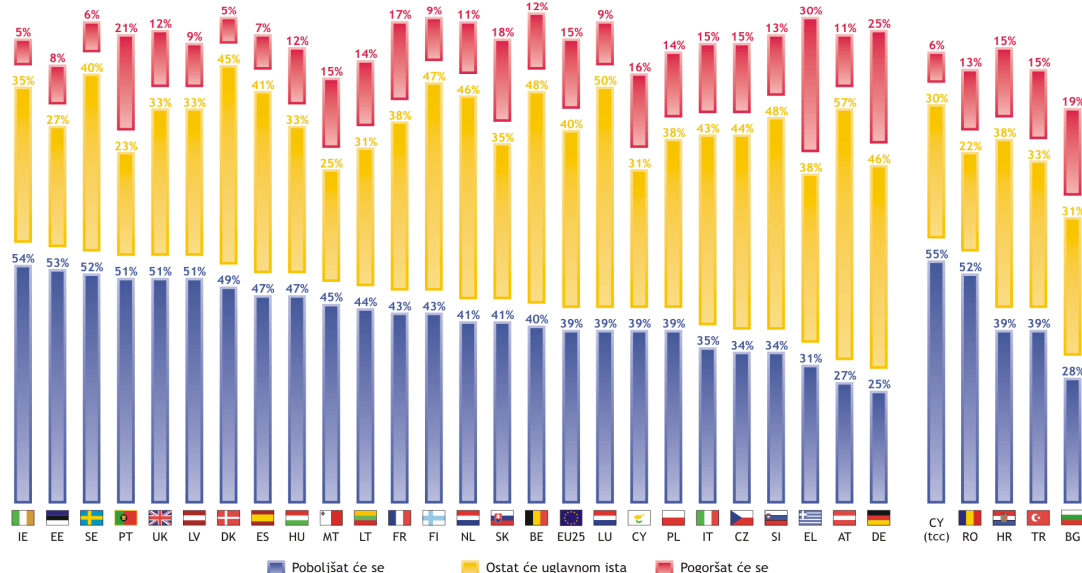

U Hrvatskoj je, jednako kao i prije pola godine, 30 posto onih koji vjeruju da im se osobno stanje u proteklih pet godina popravilo, a sada tri je indeksna boda manje onih koji kažu da im se pogoršalo. Broj ispitanika koji ne primjećuju promjenu svojega stanja ni na bolje, ni na gore, porastao je za tri boda. U EU 25 je onih koji misle da im je se osobno stanje promijenilo bilo na gore, bilo na bolje, bod manje nego prije pola godine, dok je postotak onih koji ne primjećuju promjenu ostao jednak. No, dok u Hrvatskoj u zamjetnoj većini oni koji kažu da im se osobno stanje pogoršalo, u EU su u maloj većini oni čije se stanje poboljšalo. Najviše se, subjektivno, popravilo stanje u Slavoniji (37%), a pogoršalo u Sjevernoj Hrvatskoj (47%).

Među kandidatima Rumunji i Turci i dalje u većini primjećuju poboljšanje, a Bugari pogoršanje osobnoga stanja u proteklome petogodištu. U EU 25 poboljšanje stanja iznadpolovično osjećaju Litvanci, Latvijci, Britanci, Danci, Šveđani, te najviše (62%) Estonci i Irci. Pogoršanje su iznadpolovično prijavili samo Austrijanci (51%).

1.3.2 Očekivano osobno stanje za pet godina

Pitanje: QA6. Očekujete li da će se Vaša osobna situacija u sljedećih pet godina poboljšati, ostati uglavnom ista ili će se pogoršati?

U Hrvatskoj je srednjoročnih optimista dva indeksna boda manje nego prije pola godine, a toliko ih je manje i u EU 25. Onih koji misle da im se stanje neće promijeniti u Hrvatskoj je sada četiri, a u EU 25 dva boda više, dok tri boda manje Hrvata i bod manje državljana EU 25 očekuje da im se stanje u idućih pet godina pogorša. Optimista je sada u Hrvatskoj bod više nego rezigniranih, a 24 boda više nego pesimista. Iznadpolovično su optimistični mlađi od 40 godina. Regionalno su najveći optimisti Dalmatinci (46%), a najveći pesimisti stanovnici Sjeverne Hrvatske (24%). U EU 25 rezigniranih je istovremeno bod više nego optimista. Turci su među kandidatima jednaki optimisti ali nešto manji pesimisti nego Hrvati, dok su u

Rumunjskoj optimisti u iznadpolovičnoj većini. U EU 25 iznadpolovni su optimisti Latviji, Britanci, Portugalci, Švedi, Estonci i Irci. Najmanji su optimisti Austrijanci i Njemci.

1.4 Zemljopisna privrženost

1.4.1 Privrženost svojemu naselju

Pitanje: QA35.1. Ljudi u različitoj mjeri osjećaju privrženost svom gradu ili selu, svojoj regiji, svojoj zemlji ili Europi. Molim Vas da mi kažete koliko ste privrženi ...

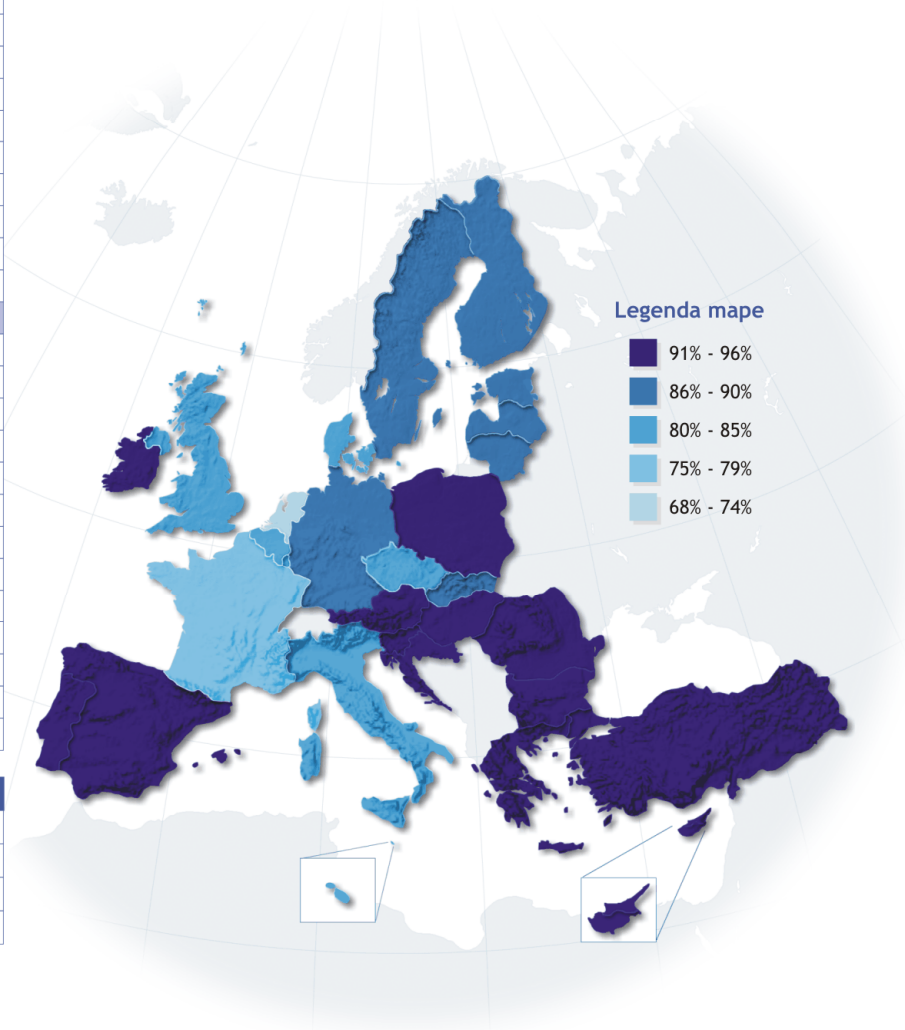
Opcija: svom gradu/selu

Odgovori: VRLO PRIVRŽEN + PRILIČNO PRIVRŽEN

Rezultati za zemlju		
	Grčka	96%
	Portugal	95%
	Španjolska	94%
	Irska	94%
	Poljska	94%
	Slovenija	93%
	Austrija	91%
	Cipar*	91%
	Mađarska	91%
	Njemačka	88%
	Slovačka	88%
	Finska	87%
	European Union (xx) (25)	86%
	Švedska	86%
	Estonija	86%
	Latvija	86%
	Litva	86%
	Malta	85%
	Danska	84%
	Italija	84%
	Belgija	83%
	Luksemburg	83%
	Češka Republika	83%
	Ujedinjena Kraljevina	82%
	Francuska	77%
	Nizozemska	68%

* CY(tcc) = 91%

Ostale zemlje		
	Bugarska	93%
	Rumunjska	93%
	Hrvatska	93%
	Turska	91%

Hrvati su gradu ili selu u kojemu žive izrazito privrženi, devet indeksnih bodova više nego prosječni građani EU 25 a jednako koliko i Slovenci, Bugari i Rumunji. I to je jedan od razloga za nesklonost mijenjanju mjesta života u potrazi za poslom. Podjednaku privrženost iskazuju i muškarci i žene. Među dobnim skupinama ona je najmanja među srednjoškolcima i studentima, ali i u njih je 87 postotna. Regionalno su svojem naselju najprivrženiji Dalmatinci (96%), a najmanje su privrženi stanovnici Istre, Rijeke i Gorskoga Kotara (89%).

1.4.2 Privrženost svojoj regiji

Pitanje: QA35.2. Ljudi u različitoj mjeri osjećaju privrženost svom gradu ili selu, svojoj regiji, svojoj zemlji ili Europi. Molim Vas da mi kažete koliko ste privrženi ...

Opcija: svojoj regiji

Odgovori: VRLO PRIVRŽEN + PRILIČNO PRIVRŽEN

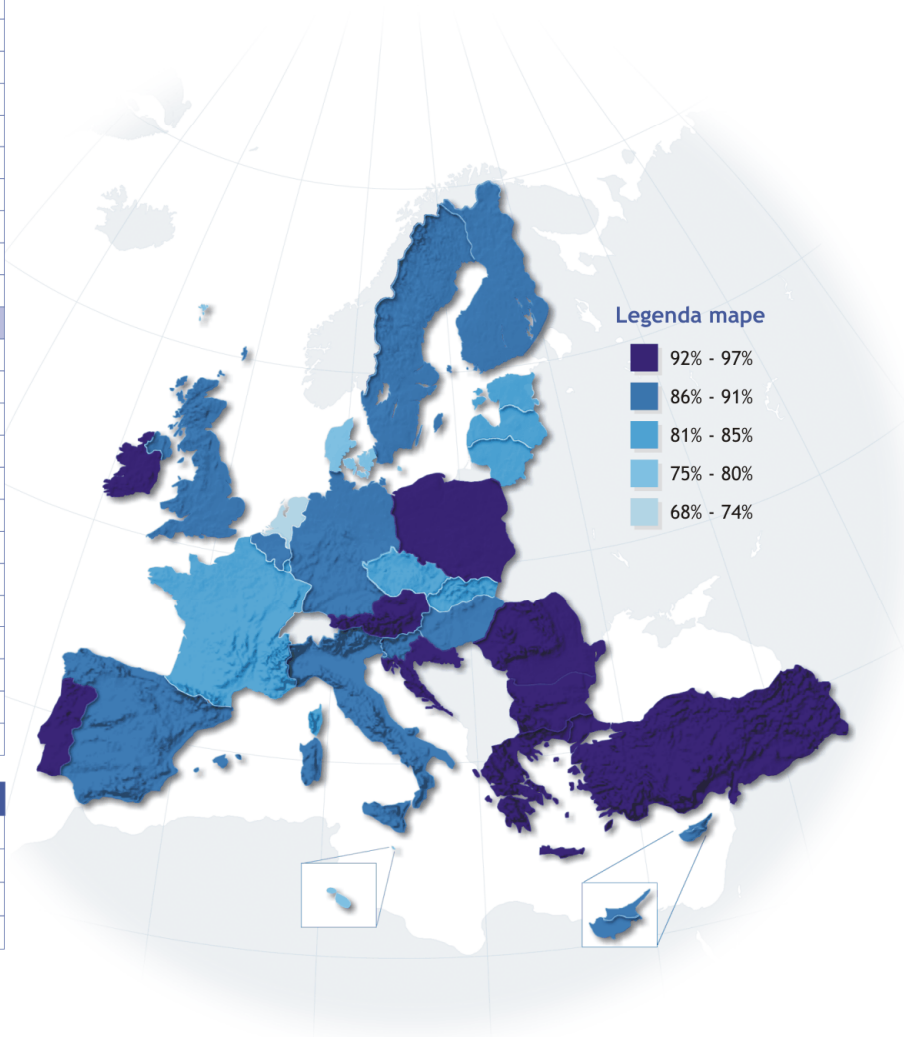
Rezultati za zemlju

	Grčka	97%
	Portugal	96%
	Irska	94%
	Poljska	93%
	Austrija	92%
	Mađarska	91%
	Slovenija	91%
	Španjolska	90%
	Finska	90%
	Cipar*	89%
	Belgija	88%
	Njemačka	88%
	European Union (xx) (25)	87%
	Italija	86%
	Švedska	86%
	Ujedinjena Kraljevina	86%
	Latvija	84%
	Luksemburg	83%
	Estonija	83%
	Slovačka	83%
	Francuska	82%
	Češka Republika	82%
	Litva	81%
	Malta	79%
	Danska	78%
	Nizozemska	68%

* CY(tcc) = 90%

Ostale zemlje

	Rumunjska	93%
	Bugarska	92%
	Hrvatska	92%
	Turska	92%

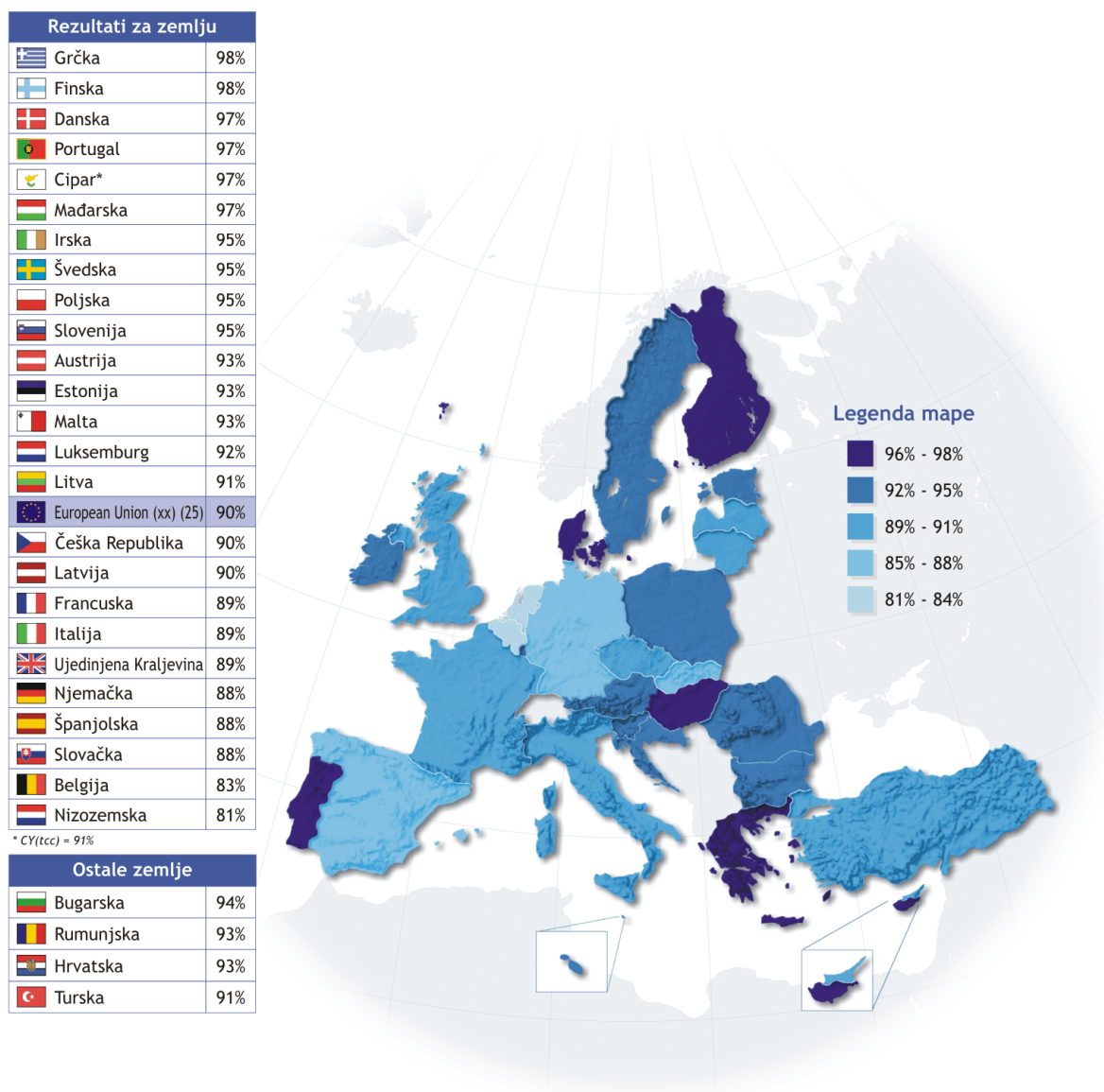
Regionalna privrženost u Hrvata je samo indeksni bod manja od privrženosti naselju, dok je u EU prosječno bod veća. Ponovno je podjednako raspoređena među muškarcima i ženama. Dobno su ponovno su zamjetno najmanje privrženi studenti i srednjoškolci (84%). Regionalno, najprivrženiji su svojoj regiji Dalmatinci (95%), a najmanje je privrženih u Istri, Rijeci i Gorskom kotaru (90%).

1.4.3 Privrženost svojoj zemlji

Pitanje: QA35.3. Ljudi u različitoj mjeri osjećaju privrženost svom gradu ili selu, svojoj regiji, svojoj zemlji ili Europi. Molim Vas da mi kažete koliko ste privrženi ...

Opcija: (SVOJOJ ZEMLJI)

Odgovori: VRLO PRIVRŽEN + PRILIČNO PRIVRŽEN

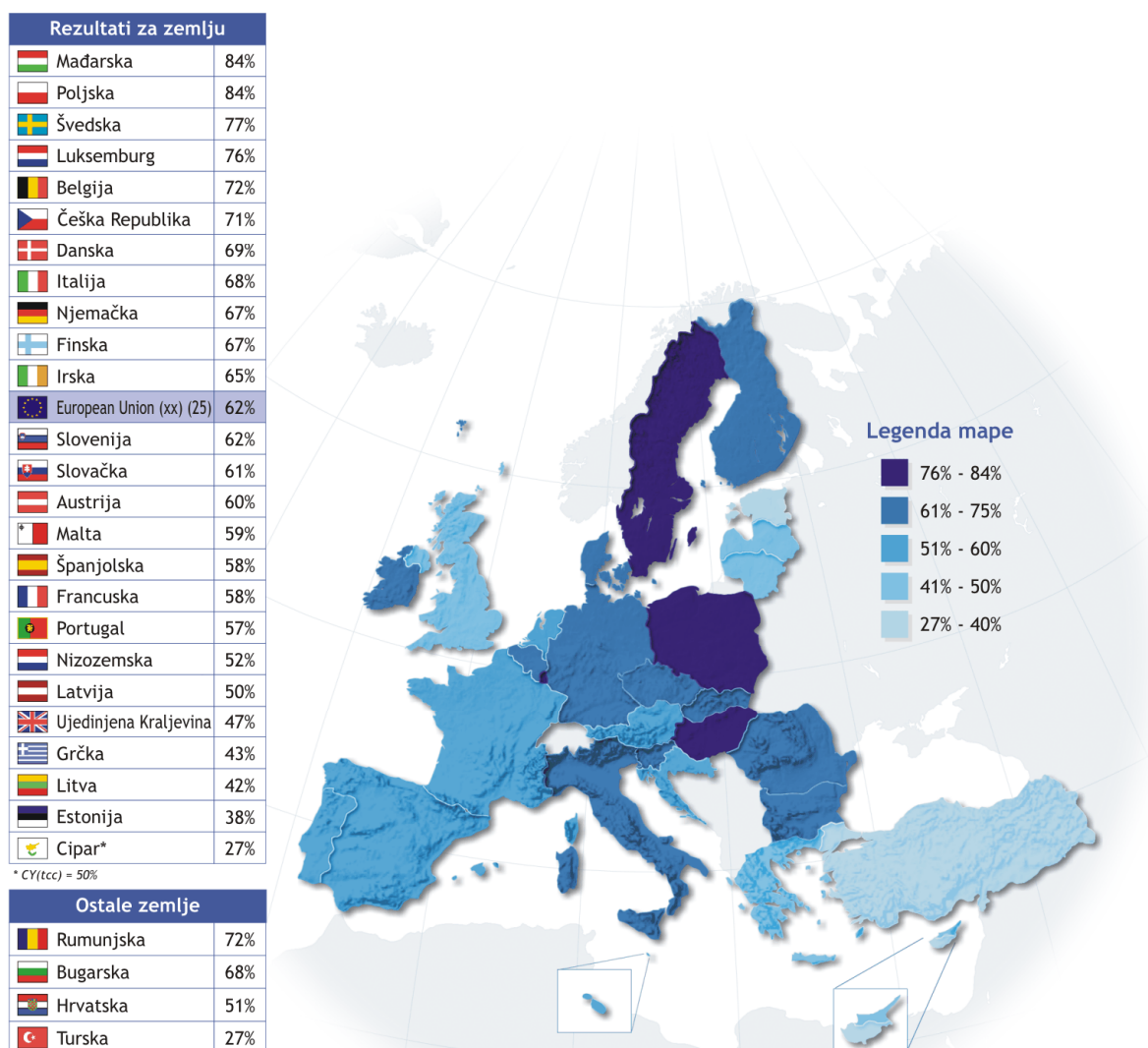
Hrvati su Hrvatskoj privrženi prosječno jednako koliko i svome naselju, a bod više nego regiji. Tek su nešto privrženi od prosjeka za EU 25. Među muškarcima privrženih je Hrvatskoj tri boda više nego među ženama (95:92%) . Dobno su najmanje su privrženi studenti i srednjoškolci (84%). Regionalno su Hrvatskoj najprivrženi Dalmatinci (97%), a najmanje su privrženi Istrani, Riječani i Gorani (84%).

1.4.4 Privrženost Europi

Pitanje: QA35.4. Ljudi u različitoj mjeri osjećaju privrženost svom gradu ili selu, svojoj regiji, svojoj zemlji ili Europi. Molim Vas da mi kažete koliko ste privrženi ...

Opcija: (VERZIJA UPITNIKA A) Europi

Odgovori: VRLO PRIVRŽEN + PRILIČNO PRIVRŽEN

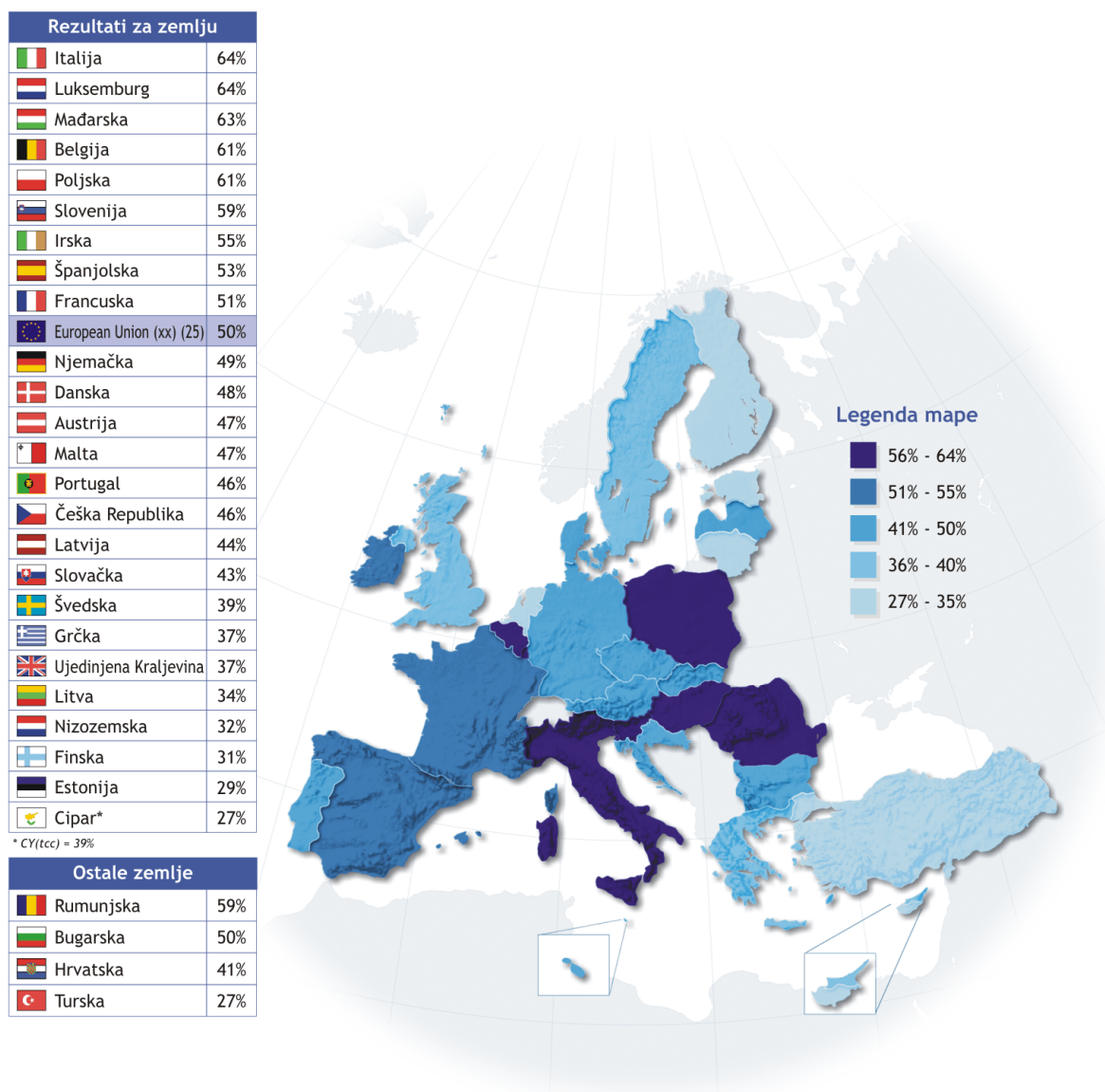
Privrženima Europi osjeća se samo malo više od polovice Hrvata, muškaraca dva boda više od žena, dok je u EU 25 takvih šestinu više. Najmanje se Europljanima smatraju u dobnoj skupini od 25 do 39 (46%), a najviše u onoj od 40 do 55 godina (55%). Najviše je Europi privrženih u Zagrebu (61%, zamalo u prosjeku EU), a najmanje u Dalmaciji (37%). U Turskoj se, zanimljivo, iako žele u EU, Europi privrženima osjeća tek 27% pučanstva.

1.4.5 Privrženost Europskoj Uniji

Pitanje: QA35.5. Ljudi u različitoj mjeri osjećaju privrženost svom gradu ili selu, svojoj regiji, svojoj zemlji ili Europi. Molim Vas da mi kažete koliko ste privrženi ...

Opcija: (VERZIJA UPITNIKA B) Europskoj uniji

Odgovori: VRLO PRIVRŽEN + PRILIČNO PRIVRŽEN

Kao budući članovi, Hrvati su ispodpolovično privrženi EU. Od kandidata to su još samo Turci, iako 14 bodova manje od nas, dok je među državama članicama manje od nas EU privrženo osam zemalja. Dobno, najmanje su privrženi srednjoškolci i studenti (34%), a najviše stari od 40 do 54 godine (48%). Regionalno, do EU je najmanje stalo Dalmatincima (29%), a najviše stanovnicima Like i Banovine (51%), i to bod iznad prosjeka u EU 25.

2. Građani i njihova zemlja

Prosječni stanovnik Europske Unije stanuje u malome ili srednjemu gradu, a prosječan Hrvat na selu. Dok prosječan Hrvat stanuje u vlastitoj kući ili stanu, dakle, nije sklon promjeni boravišta, prosječan Europljanin svoj stambeni prostor unajmljuje. U pokretnoj su imovini Hrvati malo siromašniji od Europljana. Najveća se razlika primjećuje u posjedovanju računala i pristupa internetu od kuće, gdje su Europljani u zamjetnoj prednosti. U Hrvatskoj je tek malo više praktičnih vjernika nego u EU 25, ali je i mnogo manje bezvjeraca (agnostika). I Hrvate i Europljane najviše zabrinjavaju ju nezaposlenost i zločin, iako potonje u mnogo manjem postotku. Povjerenje u ustanove u Hrvatskoj je, pak, osjetno manje nego u EU 25. Povjerenje u Europsku Uniju zamjetno je veće nego u domaće ustanove, a povjerenje u stranke, koje se često doživljava tek kao interesne skupine, što potvrđuju učestali korupcijski skandali, na postojano je najnižoj razini.

Stanje gospodarstva i zaposlenosti u svojim zemljama i Europljani i Hrvati ocjenjuju lošim, no, u Hrvatskoj u velikome postotku. Mnogo lošije od Europljana Hrvati procjenjuju i stanje društvene skrbi u svojoj zemlji. Dok su Europljani zadovoljni svojim novčanim stanjem, Hrvati su nezadovoljni. I jedni i drugi, međutim, iznadpolovično pozitivno ocjenjuju osobnu kakvoću života, Hrvati čak bolje nego Europljani. I jedni su i drugi iznadpolovično zadovoljni stanjem okoliša u svojim zemljama.

2.1 Profili

2.1.1 Mjesto življenja

Gdje živite?

	EU 25	HR
U seoskome području	34%	48%
U malome ili srednjemu gradu	42%	30%
U velikome gradu	24%	21%
Ne zna	0%	1%

U EU 25 prevladava stanovništvo manjih i srednjih gradova, a u Hrvatskoj seosko stanovništvo. U velikim gradovima živi tek malo veći postotak Europljana nego Hrvata, no, i u EU više ljudi živi na selu nego u velegradovima. U postotku seoskoga stanovništva s Hrvatskom se podudara Poljska, a više ga je nego u nas u Austriji, Luksemburgu, Belgiji, te, najviše, na Malti (54%).

2.1.2 Posjedovanje dobara

Koja od ovih dobara posjedujete?

	EU 25	HR
Televizor	98%	96%
DVD player	67%	50%
CD player	69%	50%
Računalo	60%	46%
Pristup internetu kod kuće	46%	35%
Mobitel	80%	72%
Automobil	73%	67%
Otplaćeni stan ili kuću	41%	73%
Stan ili kuću u otplati	26%	12%
Ništa od toga (spontano)	0%	0%
Ne zna	0%	2%

Dok u EU 25 samo 67 posto pučanstva posjeduje ili otplaćuje kuću ili stan, u Hrvatskoj je takvih čak 85 posto. To govori da u nas još nije zaživjela izgradnja stanova za iznajmljivanje, pa je susljedno i manja pokretljivost radne snage.

U jednakome su postotku kao Hrvati skućeni Austrijci, iako oni svoj stambeni prostor većinom još otplaćuju. Manje su od Hrvata pokretljivi Česi, Estonci, Slovaci, te Slovenci. Potonjih čak 90 posto posjeduje stambeni prostor, a 82 posto ga je već otplatilo.

Dok je na internet u EU 25 kod kuće povezana gotovo polovica pučanstva, u Hrvatskoj je takvih tek nešto više od trećine. Među kandidatskim zemljama, na internetu je kod kuće samo 9% Turaka, 10% Bugara i 15% Rumunja. U EU 25 za Hrvatima u tome zaostaju Grci (16%), Mađari (18%), Poljaci (19%), Slovaci i Litvanci (22%), Latvijci (26%), te Talijani (34%).

Deset je posto više Hrvata s mobitelom nego Turaka, dok ga u Bugarskoj posjeduje samo 51 a u Rumunjskoj 49 posto pučanstva. U EU 25 manje mobitela nego u Hrvata ima prosječno samo u Grka (71%). Najviše ih je, 93%, u Finaca i Šveda.

2.1.3 Podrijetlo

Što od sljedećega odgovara vašemu stanju?

	EU 25	HR
Moji su roditelji rođeni u našoj zemlji	89%	83%
Jedan od mojih roditelja rođen je u našoj zemlji, a drugi u drugoj članici EU	3%	3%
I otac i majka su rođeni u drugoj članici EU	2%	1%
Jedan od mojih roditelja rođen je u našoj zemlji, a drugi u drugoj zemlji izvan EU	2%	4%
I otac i majka su rođeni u drugoj zemlji izvan EU	4%	8%
Ne zna ili odbija	0%	1%

odgovoriti (spontano)		
-----------------------	--	--

U Hrvatskoj, kao i u EU ogromnu većinu državljana čine potomci roditelja rođenih u njihovoj zemlji. No, u Hrvatskoj je potomaka useljenika u drugome naraštaju ipak prosječno dvostruko više nego u EU 25, jednako koliko u Njemačkoj ili u Estoniji, što je najviši postotak u ovome istraživanju.

Manje je državljana čijih je oboje roditelja rođeno u zemlji nego u Hrvatskoj u Njemačkoj (82%), Belgiji i Estoniji (81%), te, daleko najmanje, u Luksemburgu (55%).

2.1.4 Vjera

2.1.4.1 Koje ste vjere?

	EU 25	HR
Katolik	54%	88%
Pravoslavac	3%	3%
Protestant	14%	1%
Ostali kršćanin	5%	1%
Židov	0%	0%
Musliman	1%	0%
Sikh	0%	0%
Budist	0%	0%
Hinduist	0%	0%
Bezbožnik (ateist)	5%	5%
Bezvjerac (agnostik)	14%	3%
Ostalo (spontano)	1%	0%
Ne zna	2%	0%

Hrvati spadaju među zemlje čiji se stanovnici u vrlo visokome postotu izjašnjavaju kao katolici. Više je katolika nego u Hrvatskoj prosječno na Malti (98%), Poljskoj (94%), Italiji (92%), Portugalu (90%), Irskoj i Litvi (89%), a po postotku bezbožnika točno smo u europskome prosjeku. Osim u Francuskoj (14%), bezbožnika ni u EU 25 ni u kandidatskim zemljama nema dvocifren postotak. Bezvjeraca je u Hrvatskoj, pak, kao i u ostalim kandidatskim zemljama, zamjetno manje nego u EU 25.

2.1.4.2 Osim vjenčanja i sprovoda, koliko često sudjelujete u vjerskome obredu?

	EU 25	HR
Više nego jednom tjedno	3%	4%
Jednom tjedno	14%	20%
Otprilike jednom mjesečno	8%	14%
Svaka 2-3 mjeseca	7%	8%
Samo za posebne blagdane	18%	27%
Otprilike jednom godišnje	7%	7%
Rjeđe	11%	7%
Nikada	31%	12%
Ne zna	2%	1%

Praktičnih vjernika u Hrvatskoj je neznatno više nego u EU 25, ali njihov je broj ipak zamalo četiri puta manji od broja onih koji se izjašnjavaju vjernicima. Oni u Hrvatskoj čine manje od četvrtine pučanstva, što je ipak sedam indeksnih bodova više od europskoga prosjeka. Na Malti je takvih čak 77%, u Poljskoj 55%, Irskoj 46%, Slovačkoj 30%, te u Italiji i Portugalu 29%. U Sloveniji ih je samo 17%, a u Austriji tek 13%. Na dnu su ljestvice Finci i Estonci, sa samo 2% onih koji redovito idu u crkvu, a slijede ih Danci (3%), Latvijci (4%) i Švedi (5%).

2.2 Dva najvažnija pitanja za zemlju

Što smatrate da su dva najvažnija pitanja s kojima se suočuje vaša zemlja?

	EU 25	RH
Zločin	24%	47%
Javni prijevoz	3%	0%
Gospodarsko stanje	23%	34%
Rast cijena/inflacija	13%	14%
Porezi	7%	2%
Nezaposlenost	49%	68%
Terorizam	10%	1%
Obrana/Vanjski poslovi	1%	2%

Stanovanje	6%	2%
Useljavanje	14%	0%
Zdravstveni sustav	18%	9%
Obrazovni sustav	7%	2%
Mirovine	10%	10%
Zaštita okoliša	3%	1%
Ostalo (spontano)	2%	4%
Ne zna	1%	0%

Nezaposlenost većina ispitanika u Hrvatskoj i dalje doživljava kao najveću teškoću, iako tri indeksna boda manje nego prije pola godine, a osam nego prije godinu dana. Na drugome mjestu ponovno zločin, s porastom od pet bodova u proteklih pola godine, a čak 12 u odnosu na istraživanje provedeno lanjskoga proljeća. Gospodarsko stanje u zemlji ostaje na uvjerljivu trećemu mjestu, s bodom manje zabrinutih Hrvata nego prije pola godine a čak 17 bodova manje nego lani. Jednak je redosljed prve tri teškoće, iako sa zamjetno manje zabrinutih ispitanika, i u EU 25. U Hrvatskoj je na četvrtome mjestu strah od inflacije pretekao mirovine i tri je boda veći nego prije pola a šest nego prije godinu dana. Mirovine su na petome mjestu, s četiri boda manje nego prije pola godine i tu se postotak zabrinutih poklapa s onima u EU 25. No, tamo građane više od mirovina i inflacije zabrinjavaju zdravstveni sustav i useljavanje. Potonje se u Hrvatskoj za sada ne doživljava kao teškoća, baš kao ni terorizam, koji zabrinjava prosječno tek svakog stotog Hrvata, a svakog desetog Europljanina. U Hrvatskoj se u proteklih pola godine strah od terorizma prepolovio, a u EU 25 smanjio gotovo za trećinu.

2.3 Povjerenje u ustanove

	Vjeruje		Ne vjeruje		Ne zna	
	EU 25	HR	EU 25	HR	EU 25	HR
Pravosuđe	48%	23%	47%	71%	6%	6%
Političke stranke	22%	11%	72%	84%	6%	5%
Vlada	35%	25%	59%	68%	7%	6%
Sabor	38%	22%	54%	73%	8%	6%
Europska unija	48%	38%	39%	51%	13%	11%

Ujedinjeni narodi	54%	44%	32%	43%	14%	12%
-------------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Povjerenje u pravosuđe ni u EU 25 nije visoko, no dok je tamo ipak malo više onih koji vjeruju u pravosudni sustav, a i u proteklih je šest mjeseci broj takvih porastao za jedan indeksni bod, u Hrvatskoj je više nego dvostruko više onih koji u pravosuđe nemaju povjerenja. Broj onih koji mu vjeruju se, pak, od jeseni do proljeća smanjio za dva boda. Zanimljivo je da u Hrvatskoj pravosuđu ne vjeruje dvije trećine žena, a više od tri četvrtine muškaraca. Regionalno, najveće je nepovjerenje u Sjevernoj Hrvatskoj (84%) pa Zagrebu (77%), a najmanje u Slavoniji (53%).

Još je niže povjerenje u političke stranke, no, dok im u EU 25 vjeruje nešto više od petine pučanstva, u Hrvatskoj je takvih dvostruko manje. Povjerenje u stranke, međutim, raste, pa je sada u Hrvatskoj tri, a u EU 25 pet bodova veće nego prije pola godine. Najveće nepovjerenje prema strankama je u Sjevernoj Hrvatskoj (90%) pa Zagrebu (87%), a najmanje u Istri, Rijeci i Gorskom Kotaru (76%).

Za tri boda je u Hrvatskoj, a za četiri u EU 25 poraslo i povjerenje u nacionalnu vladu. Ipak, više od dvije trećine Hrvata i zamalo tri petine Europljana svojim vladama ne vjeruje.

Zamjetno najviše onih koji vladi vjeruju ima u dobnoj skupini od 55 i više godina (31%).

Vladi najviše vjeruju u Slavoniji (35%), a najmanje u Istri, Rijeci i Gorskom Kotaru (20%).

Gotovo tri četvrtine Hrvata i više od polovice Europljana ne vjeruje ni parlamentima svojih zemalja, iako je povjerenje u Hrvatskoj u proteklih pola godine poraslo za jedan, a u EU za tri boda. Najveće je nepovjerenje u Sabor u Sjevernoj Hrvatskoj (80%), a najmanje u Dalmaciji (67%).

I povjerenje u Europsku Uniju je u porastu, za tri boda i u Hrvatskoj, i u EU 25. No, dok u EU 25 zamjetno pretežu oni koji u EU imaju povjerenje, u Hrvatskoj je ipak malo više od polovice onih koji joj ne vjeruju. Zamjetno je veće u Hrvatskoj povjerenje u EU kod muškaraca (41%) nego u žena (36%). Povjerenje nad nepovjerenjem preteže samo u srednjoškolskoj i studentskoj dobnoj skupini (46:45%), a nepovjerenje je najizraženije u skupini od 40 do 54 godine (37:54%). Nepovjerenje u svom regijama preteže nad povjerenjem. Najmanja je razlika u Slavoniji (44:46%), a najveća u Dalmaciji (26:57%)

Povjerenje u Ujedinjene Narode poraslo je u proteklih šest mjeseci u Hrvatskoj za jedan, a u EU 25 za dva boda. U Hrvatskoj je sada prvi put malo više onih koji UN-u vjeruju nego onih koji u UN nemaju povjerenje. I u EU 25 i u Hrvatskoj zamjetno je više onih koji vjeruju UN-u nego EU-u.

2.4 Procjena stanja u zemlji

2.4.1 Gospodarstvo

2.4.1.1 Domaće

	EU 25	HR
Dobro	41%	6%
Loše	56%	92%
Ne zna	2%	2%

2.4.2.2 Europsko

	EU 25	HR
Dobro	53%	57%
Loše	32%	30%
Ne zna	15%	13%

U procjeni stanja europskoga gospodarstva Hrvati se ne razlikuju mnogo od Europljana, no, zato stanje domaćega gospodarstva doživljavaju daleko tragičnije. Usprkos gospodarskome rastu koji je viši od europskoga prosjeka, prosječan je Hrvat i dalje za svoj rad dobiva vrlo nisku plaću, što je vjerojatno glavni uzrok njegova ovako katastrofičnoga pogleda na stanje domaćega gospodarstva. Najviše je onih koji stanje u gospodarstvu procjenjuju lošim u Sjevernoj Hrvatskoj (95%) pa Zagrebu (94%), a najmanje u Istri, Rijeci i Gorskom Kotaru (86%).

2.4.2 Zaposlenost

	EU 25	HR
Dobro	24%	1%
Loše	74%	97%
Ne zna	2%	1%

Stanje zaposlenosti podjednako lošim ocjenjuju u Hrvatskoj sve spolne, dobne i regionalne skupine.

2.4.3 Okoliš

	EU 25	HR
Dobro	52%	51%
Loše	44%	46%
Ne zna	4%	3%

Većina je i Hrvata i Europljana zadovoljna stanjem okoliša u svojoj zemlji, iako nije malo ni nezadovoljnih. Hrvati su malo nezadovoljniji, što je i razumljivo jer su standardi očuvanja okoliša u Hrvatskoj niži nego u EU. Najbolje stanje okoliša ocjenjuju u Sjevernoj Hrvatskoj (60:37%), a negativno u Slavoniji (41:54%) te u Lici i Banovini (42:57%).

2.4.4 Društvena skrb

	EU 25	HR
Dobro	48%	16%
Loše	48%	79%
Ne zna	4%	5%

Činjenica da, usprkos relativno visokim izdvajanjima, društvena skrb u Hrvatskoj ne stiže do svih najsiriomašnjih slojeva i njezin je učinak daleko niži nego u EU 25. Stanje društvene skrbi najgorim ocjenjuju u Istri, Rijeci i Gorskom Kotaru (7:85%), a najmanje lošim u Sjevernoj Hrvatskoj(22:75%).

2.4.5 Osobna kakvoća života

	EU 25	HR
Dobro	53%	57%
Loše	45%	41%
Ne zna	2%	2%

Zanimljiv je podatak da osobnu kakvoću života Hrvati ocjenjuju prosječno višom nego građani EU 25. Samo je u dobnoj skupini iznad 55 godina više onih koji smatraju da žive loše (42:56%), a regionalno se loše živi u Lici i Banovini (46:54%). Najkvalitetnije žive Dalmatinci (65:31%), pa Zagrepčani (64:35%).

2.4.6 Osobno novčano stanje

	EU 25	HR
Dobro	65%	46%
Loše	33%	51%
Ne zna	2%	3%

Za razliku od EU 25, gdje je osobnim novčanim stanjem nezadovoljna trećina a zadovoljno zamalo dvije trećine pučanstva, prosječno loše plaćeni Hrvati u iznadpolovičnoj su većini nezadovoljni. Mlađi od 40 godina ipak su pretežno zadovoljni, ali nezadovoljstvo starijih od te dobi preteže u ukupnome hrvatskome pučanstvu. Regionalno, zadovoljstvo preteže u Zagrebu, gdje je iznadpolovično (55:43%), Dalmaciji (50:47%), te u Istri, Rijeci i Gorskom Kotaru (49:43%), a nezadovoljstvo je najizraženije u Sjevernoj Hrvatskoj (33:65%).

3. Europljani i EU

Povjerenje Hrvata u Europski parlament i Europsku komisiju opada, a u Vijeće EU raste. Potonje vjerojatno stoga što je upravo Vijeće EU otvorilo s Hrvatskom pristupne pregovore. Manje povjerenje u Europsku komisiju moglo bi se objasniti njezinim prijedlogom uspostave jedinstvenoga slobodnoga trgovinskoga prostora jugoistočne Europe. Manje povjerenje u Europski parlament vjerojatno ima veze s raspravom o proširenju i proturječnim stavovima europarlamentaraca o tome pitanju. Nepovjerenje u Europsku središnju banku može imati veze s obavijestima o rastu cijena nakon uvođenja eura.

Pozitivan pogled Hrvata na EU i pozitivna očekivanja od članstva pretežu nad negativnima, koja su i dalje jaka. Hrvatski ispitanici ne razlikuju se mnogo u poznavanju EU od građana EU 25, a na neka su pitanja davali i više točnih odgovora nego Europljani. Onih koji žele veću ulogu EU u svakodnevnome životu i onih koji žele da ta uloga ostane jednaka u Hrvatskoj je podjednak broj, dok su oni koji žele da se ta uloga smanji u velikoj manjini. To se može objasniti većinskim očekivanjem pozitivne uloge EU u borbi protiv nezaposlenosti i zločina te glede gospodarskoga stanja u Hrvatskoj, što Hrvati ističu kao glavne prioritete. Nedovoljna obaviještenost Hrvata o politikama EU ogleda se, međutim, u činjenici da se Hrvati se, za razliku od državljana EU 25, plaše se da će izgradnjom EU izgubiti nacionalni identitet i kulturu.

3.1 Građanski pogled na EU

3.1.1 Povjerenje u europske ustanove

3.1.1.1 Europski parlament

	EU 25	HR
Vjeruje	52%	43%
Ne vjeruje	30%	36%
Ne zna	19%	21%

Povjerenje Hrvata u Europski parlament u proteklih se pola godine smanjilo za četiri indeksna boda, no, još je sedam bodova više nego prije godinu dana. U EU 25 se povjerenje smanjilo samo za bod. Nepovjerenje je, međutim, na obje strane u porastu - u Hrvatskoj za šest, a u EU 25 za četiri boda u odnosu na prethodno istraživanje.

3.1.1.2 Europska komisija

	EU 25	HR
Vjeruje	47%	39%
Ne vjeruje	29%	37%
Ne zna	24%	24%

U proteklih se pola godine povjerenje Hrvata u Europsku komisiju smanjilo za pet indeksnih bodova, nakon što je u prethodnih šest mjeseci bilo poraslo za čak 14. Za šest se bodova, pak, u šest mjeseci povećalo i neopovjerenje. U EU 25 je u međuvremenu povjerenje poraslo za bod, a nepovjerenje se smanjilo za četiri boda.

3.1.1.3 Vijeće Europske Unije

	EU 25	HR
Vjeruje	43%	40%
Ne vjeruje	27%	36%
Ne zna	30%	24%

Povjerenje u Vijeće EU je u Hrvatskoj u proteklih godinu dana (prije šest mjeseci nije ga se istraživalo) poraslo za šest bodova, a nepovjerenje za četiri. Za 10 je bodova manje onih koji

ne znaju što bi odgovorili. U EU 25 je povjerenje u međuvremenu poraslo za bod, a nepovjerenje se smanjilo za dva boda.

3.1.1.4 Sud pravde Europskih zajednica

	EU 25	HR
Vjeruje	52%	35%
Ne vjeruje	23%	38%
Ne zna	25%	27%

Sudu pravde sada vjeruje za 11, a ne vjeruje za sedam bodova više Hrvata nego prije godinu dana. Onih koji ne znaju odgovoriti je, pak, punih 18 bodova manje. U EU 25 su i povjerenje i nepovjerenje u međuvremenu ostali na istoj razini.

3.1.1.5 Europska središnja banka

	EU 25	HR
Vjeruje	49%	36%
Ne vjeruje	25%	37%
Ne zna	26%	28%

Povjerenje Hrvata u Europsku središnju banku u protekloj se godini povećalo za sedam bodova, a za 10 je bodova poraslo nepovjerenje, pa su oni koji banci ne vjeruju prestigli one koji u nju imaju povjerenje. Za 16 je bodova manje onih koji ne znaju odgovoriti. U EU 25 povjerenje je poraslo, a nepovjerenje se smanjilo, za dva boda.

3.1.2 Potpora članstvu u EU

3.1.2.1 Smatrate li da je (ili da će biti) članstvo vaše zemlje u EU dobro ili loše?

	EU 25	HR
Dobro	55%	34%
Loše	13%	25%
Ni dobro ni loše	28%	36%
Ne zna	4%	4%

Onih u Hrvatskoj koji vjeruju da će članstvo u EU biti dobro za našu zemlju jednako je koliko i prije pola godine, a sedam indeksnih bodova više nego prije godinu dana. U odnosu na

prethodno istraživanje za po bod sa smanjio i broj onih koji drže da bi članstvo u EU za Hrvatsku bilo loše, kao i onih koji misle da ono ne bi bilo ni dobro, ni loše. Muškarci su 10 bodova veći optimisti od žena, među kojima prevladavaju rezignirane. Regionalno, rezigniranih je najviše u Dalmaciji, 39 posto, koja je i jedina regija gdje je europesimista (29%) više nego eurooptimista (25%). Najviše je eurooptimista (43%) a najmanje europesimista (19%) u Zagrebu. Oni koji su obrazovanje prekinuli nakon osnovne škole jedina su obrazovna skupina u kojoj europesimisti (35%) nadmašuju eurooptimiste (27%).

U EU 25 je u proteklih šest mjeseci eurooptimizam porastao za pet, a europesimizam se smanjio za tri boda.

3.1.2.2 Smatrate li da je (ili da će) vaša zemlja od članstva u EU ima-la/ti korist?

	EU 25	HR
Da	54%	45%
Ne	33%	42%
Ne zna	12%	13%

Korist za svoju zemlju od članstva u EU očekuje tri boda manje Hrvata nego prije pola godine, a bod ih je više koji korist ne očekuju. Muškarci su ponovno zamjetno optimističniji od žena, među kojima pesimizam prevladava za indeksni bod. Pesimista je više nego optimista, za dva boda, samo u dobnoj skupini starijoj od 55 godina, dok su među mladima od 24 godine optimisti u iznadpolovičnoj većini (52%). Što je obrazovanje ispitanika veće, to je optimističniji. Europesimisti ponovno prevladavaju samo među onima koji su školovanje prekinuli do 15. godine starosti. Optimizam je iznadpolovičan u Zagrebu (52%), dok pesimizam prevladava u Slavoniji, Dalmaciji, te u Lici i Banovini.

U EU 25 je optimizam u proteklih pola godine porastao za dva, a pesimizam se smanjio za tri boda.

3.1.2.3 Ima li EU za vas općenito pozitivan ili negativan lik?

	EU 25	HR
Pozitivan	50%	35%
Negativan	15%	27%
Neutralan	32%	36%
Ne zna	2%	2%

Broj onih u Hrvatskoj za koje EU ima općenito pozitivan lik u proteklih se pola godine smanjio za dva boda, dok je za tri boda porastao broj ispitanika koji lik EU doživljavaju negativno. Muškarci EU doživljavaju zamjetno pozitivnije nego žene. No, pozitivan lik EU prevladava nad negativnim u svim skupinama, osim među onima koji su školovanje prekinuli do 15. godine starosti, među Dalmatincima, te stanovnicima Like i Banovine.

U EU 25 se u međuvremenu za pet indeksnih bodova povećao broj onih koji EU doživljavaju pozitivno, a za jednako se toliko smanjio i broj negativnih odgovora na ovo pitanje.

3.1.2.4 Što vama osobno znači Europska Unija (može više odgovora)?

	EU 25	HR
Mir	33%	23%
Gospodarski boljitak	18%	29%
Demokraciju	24%	22%
Društvenu zaštitu	10%	12%
Slobodu putovanja, studiranja i rada bilo gdje u EU	50%	43%
Kulturnu raznolikost	26%	19%
Snažniji glas u svijetu	26%	19%
Euro	39%	22%
Nezaposlenost	18%	16%
Birokraciju	21%	9%
Rasipanje novca	22%	12%
Gubitak kulturnoga identiteta	13%	20%
Više zločina	16%	19%
Nedostatan nadzor na vanjskim granicama	19%	10%
Drugo (spontano)	2%	1%
Ne zna	4%	4%

Za čak se devet indeksnih bodova u proteklih godinu dana smanjio strah Hrvata od gubitka kulturnoga identiteta po ulasku u EU.

3.1.2.5 Razumijem kako Europska Unija djeluje

	EU 25	HR
Slaže se	46%	45%
Ne slaže se	46%	41%
Ne zna	8%	13%

Uvjerenje Hrvata da razumiju kako EU djeluje poraslo je u proteklih pola godine za dva indeksna boda, dok je u EU 25 ono sada za četiri boda veće, pa su Europljani u svojem uvjerenju da razumiju djelovanje EU sada za dva boda prestigli Hrvate. Muškarci su u Hrvatskoj iznadpolovično uvjereni u svoje razumijevanje djelovanja EU (53%), dok su među ženama u većini (44%) one koje ga ne razumiju. Među dobnim skupinama u svoje su razumijevanje EU najuvjereniji oni između 40 i 54 godine starosti (52:36%), dok samo među starijima od 55 pretežu oni koji kažu da ne razumiju (41:43%). Regionalno, stanovici Zagreba (52%) te Like i Banovine (51%) iznadpolovično tvrde da razumiju djelovanje EU, a oni koji ne razumiju pretežu samo u Dalmaciji (40:44%).

3.2 Znanje o Europskoj Uniji

3.2.1 Svijest o europskim ustanovama

S obzirom da Hrvatska nije članica EU, poznavanje Europskoga parlamenta, Europske komisije, Suda pravde Europskih zajednica i Europske središnje banke u nas je zanemarivo manje nego u EU 25. Vijeće EU, koje je donijelo odluku da se s Hrvatskom otvore pristupni pregovori, među Hrvatima je, međutim, čak 15 bodova poznatije nego među građanima EU 25.

3.2.1.1 Jeste li čuli za Europski parlament?

	EU 25	HR
Da	89%	86%
Ne	9%	12%
Ne zna	2%	2%

3.2.1.2 Jeste li čuli za Europsku komisiju?

	EU 25	HR
Da	81%	79%
Ne	17%	18%
Ne zna	3%	3%

3.2.1.3 Jeste li čuli za Vijeće EU?

	EU 25	HR
Da	64%	81%
Ne	32%	16%
Ne zna	4%	3%

3.2.1.4 Jeste li čuli za Sud pravde Europskih zajednica?

	EU 25	HR
Da	69%	66%
Ne	28%	30%
Ne zna	3%	4%

3.2.1.4 Jeste li čuli za Europsku središnju banku?

	EU 25	HR
Da	73%	69%
Ne	25%	27%
Ne zna	2%	4%

3.2.2 Subjektivno znanje

Na ljestvici od 1 do 10, koliko mislite da poznajete Europsku Uniju, njezine politike i ustanove?

	EU 25	HR
1 Ne zna ništa	7%	7%
2	10%	11%
3	15%	15%

4	15%	14%
5	22%	22%
6	13%	13%
7	10%	10%
8	5%	6%
9	1%	1%
10 Zna mnogo	1%	2%
Ne zna	1%	1%
Prosjek	4,5	4,6

Uvjerenje i Hrvata i Europljana u poznavanje EU, njezinih politika i ustanova u proteklih je pola godine malo poraslo, nakon što se u prethodnih šest mjeseci bilo malo smanjilo. Hrvati su i dalje uvjereniji u svoje poznavanje EU nego državljani EU 25.

3.2.3 Kviz o Europskoj Uniji

3.2.3.1 Europsku Uniju trenutačno čini 15 država članica

	EU 25	HR
Točno	32%	27%
Netočno	50%	51%
Ne zna	18%	22%

Europljani su malo smanjili neznanje o broju država članica EU, dok Hrvati svoje znanje o tome uporno popravljaju.

3.2.3.2 Zastupnike u Europskome parlamentu izravno biraju građani EU

	EU 25	HR
Točno	52%	36%
Netočno	29%	26%
Ne zna	19%	38%

Znanje Hrvata o načinu izbora zastupnika u Europski parlament ponešto se smanjilo u proteklih šest mjeseci, dok je u EU 25 malo poraslo.

3.2.3.3 Većina se proračuna EU troši na upravne i troškove osoblja

	EU 25	HR
Točno	41%	39%
Netočno	33%	24%
Ne zna	25%	37%

Manje je čudno što Hrvati ne znaju da se najveći dio europskoga proračuna troši na poljoprivredu te na kohezijske i strukturne fondove, nego što to ne znaju Europljani.

3.2.4 Uloga europskih ustanova

Hrvatski ispitanici ne razlikuju se mnogo u poznavanju uloge europskih ustanova od građana EU 25, osim kada je riječ o Vijeću EU. Među Europljanima je znanje o važnosti uloge toga tijela toliko manje nego u Hrvata.

Mislite li da sljedeća tijela igraju ili ne igraju važnu ulogu u životu EU?

3.2.4.1 Europski parlament

	EU 25	HR
Važnu	76%	79%
Nevažnu	10%	5%
Ne zna	13%	16%

3.2.4.2 Europska komisija

	EU 25	HR
Važnu	70%	74%
Nevažnu	10%	6%
Ne zna	20%	20%

3.2.4.3 Vijeće EU

	EU 25	HR
Važnu	60%	75%
Nevažnu	12%	6%
Ne zna	28%	19%

3.2.4.4 Sud pravde Europskih zajednica

	EU 25	HR
Važnu	68%	66%
Nevažnu	11%	9%
Ne zna	21%	25%

3.2.4.5 Europska središnja banka

	EU 25	HR
Važnu	71%	70%
Nevažnu	9%	6%
Ne zna	20%	24%

3.3 Uloga EU u svakodnevnome životu

3.3.1 Uloga EU u idućih pet godina – očekivanja

Kakvu ulogu EU u svakodnevnome životu očekujete u idućih pet godina?

	EU 25	RH
Važniju	41%	38%
Manje važnu	9%	12%
Jednaku	42%	42%
Ne zna	8%	8%

Iz odgovora na ovo pitanje reklo bi se da je za četiri indeksna boda više Hrvata koji ne vjeruju da će Hrvatska u idućih pet godina postati članicom EU, nego onih koji su u to uvjereni.

Među muškarcima je u Hrvatskoj više onih koji očekuju veću, a među ženama jednaku ulogu EU. Iznadpolovično veću ulogu EU očekuju samo Zagrepčani (51%).

3.3.2 Uloga EU u idućih pet godina – želje

Kakvu ulogu EU u svakodnevnome životu želite u idućih pet godina?

	EU 25	RH
Važniju	46%	35%
Manje važnu	15%	18%
Jednaku	31%	35%
Ne zna	8%	11%

U Hrvatskoj je podjednako onih koji žele veću ulogu EU u svakodnevnome životu kao i onih koji žele da ta uloga ostane jednaka. U velikoj su manjini, međutim, oni koji žele da se ta uloga smanji. Među muškarcima pretežu oni koji žele veću, a među ženama jednaku ulogu EU. Među mladima od 40 više je onih koji ne bi da se uloga EU u njihovu svakodnevnome životu promijeni, dok je među starijima više onih koji žele da se ta uloga poveća. Veću ulogu EU iznadpolovično žele samo Zagrepčani (56%).

U EU 25 je zamjetno više ispitanika nego u Hrvatskoj koji bi željeli da uloga EU u njihovoj svakodnevici poraste.

3.3.3 Uloga EU u zemlji

U borbi protiv nezaposlenosti i zločina te glede gospodarskoga stanja u Hrvatskoj, što Hrvati doživljavaju kao glavne prioritete, hrvatski ispitanici očekuju pozitivnu ulogu EU. Takvu ulogu EU očekuju i na borbu protiv terorizma, zaštitu okoliša, obranu i vanjske poslove, te na obrazovni sustav. Negativnu ulogu EU očekuju na inflaciju, poreze i useljavanje.

Za svako od sljedećih pitanjima u našoj zemlji, mislite li da EU u njemu igra pozitivnu, negativnu ili neutralnu ulogu?

3.3.3.1 Borba protiv zločina

	EU 25	RH
Pozitivnu	42%	41%

Negativnu	15%	20%
Neutralnu	36%	33%
Ne zna	7%	6%

3.3.3.2 Javni prijevoz

	EU 25	RH
Pozitivnu	27%	27%
Negativnu	14%	8%
Neutralnu	48%	54%
Ne zna	11%	10%

3.3.3.3 Gospodarsko stanje

	EU 25	RH
Pozitivnu	37%	40%
Negativnu	29%	28%
Neutralnu	25%	25%
Ne zna	9%	7%

3.3.3.4 Inflacija

	EU 25	RH
Pozitivnu	21%	17%
Negativnu	44%	51%
Neutralnu	27%	24%
Ne zna	9%	7%

3.3.3.5 Porezi

	EU 25	RH
Pozitivnu	17%	20%
Negativnu	34%	37%
Neutralnu	39%	30%
Ne zna	11%	13%

3.3.3.6 Borba protiv nezaposlenosti

	EU 25	RH
Pozitivnu	25%	34%
Negativnu	35%	29%
Neutralnu	32%	29%
Ne zna	8%	8%

3.3.3.7 Borba protiv terorizma

	EU 25	RH
Pozitivnu	58%	50%
Negativnu	14%	17%
Neutralnu	21%	24%
Ne zna	8%	9%

3.3.3.8 Obrana i vanjski poslovi

	EU 25	RH
Pozitivnu	52%	48%
Negativnu	13%	14%
Neutralnu	24%	28%
Ne zna	11%	10%

3.3.3.9 Stanovanje

	EU 25	RH
Pozitivnu	17%	22%
Negativnu	20%	20%
Neutralnu	52%	46%
Ne zna	12%	12%

3.3.3.10 Useljavanje

	EU 25	RH
Pozitivnu	28%	26%
Negativnu	36%	31%

Neutralnu	26%	30%
Ne zna	10%	14%

3.3.3.11 Zdravstveni sustav

	EU 25	RH
Pozitivnu	22%	30%
Negativnu	24%	30%
Neutralnu	44%	31%
Ne zna	9%	9%

3.3.3.12 Obrazovni sustav

	EU 25	RH
Pozitivnu	31%	48%
Negativnu	19%	16%
Neutralnu	41%	28%
Ne zna	9%	9%

3.3.3.13 Mirovine

	EU 25	RH
Pozitivnu	14%	25%
Negativnu	27%	30%
Neutralnu	48%	35%
Ne zna	11%	10%

3.3.3.14 Zaštita okoliša

	EU 25	RH
Pozitivnu	51%	49%
Negativnu	16%	20%
Neutralnu	25%	23%
Ne zna	9%	8%

3.3.4 Bojazni zbog izgradnje EU

Hrvati se, za razliku od državljana EU 25, plaše se da će izgradnjom EU izgubiti nacionalni identitet i kulturu, te da će male države članice gubiti moć. I jedni i drugi plaše se porasta organizirana zločina i trgovine drogom, sve većih uplata u europski proračun, gubitka društvene zaštite, gospodarske krize, prijenosa radnih mjesta u zemlje u kojima su proizvodni troškovi niži, te porasta teškoća za poljoprivrednike. Kao i u državama članicama EU koje još nisu uvele euro, tako se i Hrvati plaše ukidanja nacionalne valute.

Neki ljudi mogu imati bojazni glede izgradnje Europe, Europske Unije. Plašite li se trenutačno ili ne plašite idućega?

3.3.4.1 Gubitka moći manjih država članica

	EU 25	RH
Plaši se	40%	56%
Ne plaši se	51%	38%
Ne zna	9%	6%

3.3.4.2 Porasta trgovine drogom i međunarodna organizirana zločina

	EU 25	RH
Plaši se	60%	64%
Ne plaši se	35%	31%
Ne zna	5%	5%

3.3.4.3 Sve većega plaćanja naše zemlje Europskoj Uniji

	EU 25	RH
Plaši se	63%	63%
Ne plaši se	29%	27%
Ne zna	8%	9%

3.3.4.4 Gubitka društvene zaštite

	EU 25	RH
Plaši se	50%	51%
Ne plaši se	43%	40%
Ne zna	8%	9%

3.3.4.5 Gubitka nacionalnoga identiteta i kulture

	EU 25	RH
Plaši se	39%	49%
Ne plaši se	56%	46%
Ne zna	5%	5%

3.3.4.6 Gospodarske krize

	EU 25	RH
Plaši se	47%	50%
Ne plaši se	45%	41%
Ne zna	8%	8%

3.3.4.7 Prijenosa radnih mjesta u zemlje članice s nižim proizvodnim troškovima

	EU 25	RH
Plaši se	72%	68%
Ne plaši se	23%	24%
Ne zna	5%	8%

3.3.4.8 Većih teškoća za domaće poljoprivrednike

	EU 25	RH
Plaši se	61%	77%
Ne plaši se	29%	17%
Ne zna	10%	6%

3.3.4.9 Ukidanja nacionalne valute

	EU izvan eurozone	RH
Plaši se	54%	52%
Ne plaši se	41%	41%
Ne zna	5%	8%

3.3.5 Očekivanja

Iz sljedećega niza pitanja, koja bi po vama bila tri proritetna djelovanja za Europsku Uniju?

	EU 25	RH
Primanje novih članica	5%	9%
Približavanje građanima, npr. boljim obaviještavanjem o EU	19%	18%
Uspješna primjena eura	10%	7%
Borba protiv siromaštva i društvene isključenosti	43%	67%
Zaštita okoliša	19%	14%
Jamčenje kakvoće prehrambenih proizvoda	9%	8%
Zaštita potrošača i jamčenje kakvoće ostalih proizvoda	7%	9%
Borba protiv nezaposlenosti	43%	60%
Reforma ustanova EU i načina na koji djeluju	6%	3%
Borba protiv organizirana zločina	23%	26%
Osiguranje političke i diplomatske važnosti EU	6%	2%

širokom svijetu		
Održanje mira i sigurnosti u Europi	27%	24%
Jamčenje prava pojedinca i poštivanje načela demokracije u Europi	12%	12%
Borba protiv terorizma	18%	8%
Borba protiv nezakonita useljavanja	15%	2%
Ostalo (spontano)	1%	0%
Ništa od toga (spontano)	1%	1%
Ne zna	3%	5%

Teme koje se ne tiču svakodnevnoga života, koliko god da su važne za djelovanje Unije, ne dopiru do građana. I u Hrvatskoj i u EU prva dva mjesta zauzimaju borba protiv siromaštva i društvene isključenosti te borba protiv nezaposlenosti (u Hrvatskoj, zbog nižega životnoga i društvenoga standarda, te zbog veće nezaposlenosti, s mnogo višim postotkom). Treći i četvrti prioritet u EU i Hrvatskoj zamijenili su mjesta, iako ih ne dijeli velik postotak glasova, pa se i tu građani Hrvatske i EU uglavnom poklapaju: dok je u Hrvatskoj treća borba protiv organizirana zločina i trgovine drogom, u EU je to održanje mira i sigurnosti u Europi. U Hrvatskoj i u EU podjednako žude za više obavijesti o djelovanju Unije i žele da im EU zajamči pojedinačna prava i poštivanje demokratskih načela. Građanima EU 25 je uloga EU u očuvanju okoliša nešto važnija nego Hrvatima. Velike se razlike, međutim, pokazuju kada je riječ o borbi protiv terorizma, koji Hrvati za sada ne doživljavaju kao preveliku prijetnju, a naročito nezakonita useljavanja, koje u EU predstavlja veliku teškoću dok ga Hrvati još gotovo ni ne zamjećuju.

4. Građani i glasila

Kao i građani EU 25, tako se i Hrvati, samo u još većemu postotku, o EU najviše obavještavaju putem televizije i dnevnoga tiska. Na obje je strane na trećemu mjestu radio, dok su četvrto i peto mjesto u EU 25 i u Hrvatskoj zamijenili mjesta. U EU 25 je četvrti

internet, koji je u Hrvatskoj peti izvor, dok su na četvrome mjestu razgovori s prijateljima i kolegama.

I hrvatski i europski ispitanici u većini vjeruju da o EU putem glasila dobivaju dovoljno obavijesti. Podjednako je onih u Hrvatskoj koji misle da je na televiziji i u tisku i previše i premalo obavijesti o EU, dok bi ih na radiju željeli više. Za sva glasila Hrvati smatraju da previše pozitivno izvještavaju o EU.

4.1 Izvori obaviještavanja o EU

Kada tražite obavijesti o Europskoj Uniji, njezinim politikama i ustanovama, koji od sljedećih izvora rabite (moguće više odgovora)?

	EU 25	RH
Sudjelovanje na konferencijama, sastancima, u raspravama	3%	1%
Rasprave s obitelji, prijateljima, kolegama	22%	21%
Dnevne novine	41%	45%
Ostale novine, magazini	15%	8%
Televizija	70%	79%
Radio	31%	29%
Internet	23%	15%
Knjige, brošure, letci	11%	5%
Telefon (info-linije, Europe Direct)	1%	0%
Nikad ne tražim takve obavijesti, ne zanimaju me (spontano)	12%	12%
Ostalo (spontano)	1%	0%
Ne zna	1%	2%

4.2 Učestalost korištenja medija

4.2.1 Koliko često...

4.2.1.1 ...gledate televiziju?

	EU 25	RH
Svaki dan	66%	61%
Više puta tjedno	21%	23%
Do dva puta tjedno	7%	7%
Rjeđe	4%	5%
Nikada	2%	4%
Ne zna	0%	0%

4.2.1.2 ...čitajte dnevnik?

	EU 25	RH
Svaki dan	35%	32%
Više puta tjedno	17%	23%
Do dva puta tjedno	15%	13%
Rjeđe	15%	15%
Nikada	18%	16%
Ne zna	0%	0%

4.2.1.3 ...slušate vijesti na radiju?

	EU 25	RH
Svaki dan	40%	32%
Više puta tjedno	16%	20%
Do dva puta tjedno	9%	10%
Rjeđe	14%	20%
Nikada	20%	18%
Ne zna	0%	1%

4.3 Zadovoljstvo obavijestima o EU

4.3.1 Koliko općenito smatrate da domaća glasila govore o EU

4.3.1.1 Televizija

	EU 25	RH
Previše	7%	24%
Dovoljno	50%	44%
Premalo	35%	25%
Ne zna	8%	7%

4.3.1.2 Radio

	EU 25	RH
Previše	4%	15%
Dovoljno	42%	38%
Premalo	30%	25%
Ne zna	24%	22%

4.3.1.3 Tisak

	EU 25	RH
Previše	6%	19%
Dovoljno	51%	43%
Premalo	23%	20%
Ne zna	21%	18%

4.3.2 Koliko objektivno domaća glasila predstavljaju EU?

4.3.2.1 Televizija

	EU 25	RH
Previše pozitivno	20%	48%
Objektivno	53%	37%
Previše negativno	11%	4%
Ne zna	16%	11%

4.3.2.2 Radio

	EU 25	RH
Previše pozitivno	13%	36%
Objektivno	48%	34%
Previše negativno	8%	4%
Ne zna	32%	27%

4.3.2.3 Tisak

	EU 25	RH
Previše pozitivno	13%	37%
Objektivno	49%	35%
Previše negativno	10%	5%
Ne zna	28%	23%

5. Zaključak

Stavovi Hrvata o članstvu u Europskoj Uniji i dalje su nepostojani i pod utjecajem su dnevno-političkih zbivanja i pojedinih suprotstavljenih izjava o izgledima Hrvatske za članstvo. Način na koji se o pitanjima EU izvješćuje u glasilima, ponekad osjećajno i senzacionalistički, može pridonositi učestalim promjenama stavova javnosti prema pristupu Hrvatske u EU, što se odražava u ispitivanjima javnoga mnijenja. Osnovno znanje Hrvata o EU-u usprkos tome često nije manje od znanja državljana EU-a 25, iako u poznavanju EU-a zamjetno zaostaju kada ih se pita o politikama Unije. Karakterističan je za potonje njihov

uporan strah da će u EU-u izgubiti nacionalni i kulturni identitet, što je pitanje koje državljani EU-a 25 uglavnom ne doživljavaju ozbiljnim.

Sve je manje Hrvata koji o pojedinim pitanjima vezanima uz EU nemaju stav ili ne znaju odgovor i mahom se ravnomjerno raspoređuju u one s pozitivnim i negativnim stavovima.

EUROBAROMETER "Standard" 65.2 TECHNICAL SPECIFICATIONS

Between the 27th of March and the 1st of May 2006, TNS Opinion & Social, a consortium created between Taylor Nelson Sofres and EOS Gallup Europe, carried out wave 65.2 of the EUROBAROMETER, on request of the EUROPEAN COMMISSION, Directorate-General Press and Communication, Opinion Polls.

The EUROBAROMETER "Standard" is part of wave 65.2 and covers the population of the respective nationalities of the European Union Member States, resident in each of the Member States and aged 15 years and over. The EUROBAROMETER "Standard" has also been conducted in the two acceding countries (Bulgaria and Romania) and in the two candidate countries (Croatia and Turkey) and in the Turkish Cypriot Community. In these countries, the survey covers the national population of citizens of the respective nationalities and the population of citizens of all the European Union Member States that are residents in those countries and have a sufficient command of one of the respective national language(s) to answer the questionnaire. The basic sample design applied in all states is a multi-stage, random (probability) one. In each country, a number of sampling points was drawn with probability proportional to population size (for a total coverage of the country) and to population density.

In order to do so, the sampling points were drawn systematically from each of the "administrative regional units", after stratification by individual unit and type of area. They thus represent the whole territory of the countries surveyed according to the EUROSTAT NUTS II (or equivalent) and according to the distribution of the resident population of the respective nationalities in terms of metropolitan, urban and rural areas. In each of the selected sampling points, a starting address was drawn, at random. Further addresses (every Nth address) were selected by standard "random route" procedures, from the initial address. In each household, the respondent was drawn, at random (following the "closest birthday rule"). All interviews were conducted face-to-face in people's homes and in the appropriate national language. As far as the data capture is concerned, CAPI (*Computer Assisted Personal Interview*) was used in those countries where this technique was available.

ABBREVIATIONS	COUNTRIES	INSTITUTES	N° INTERVIEWS	FIELDWORK DATES	POPULATION N15+
BE	Belgium	TNS Dimarso	1.020	28/03/2006 26/04/2006	8.598.982
CZ	Czech Rep.	TNS Aisa	1.068	29/03/2006 14/04/2006	8.571.710
DK	Denmark	TNS Gallup DK	1.008	29/03/2006 01/05/2006	4.380.063
DE	Germany	TNS Infratest	1.526	28/03/2006 23/04/2006	64.174.295
EE	Estonia	Emor	1.002	31/03/2006 24/04/2006	887.094
EL	Greece	TNS ICAP	1.000	28/03/2006 24/04/2006	8.674.230
ES	Spain	TNS Demoscopia	1.005	28/03/2006 24/04/2006	35.882.820
FR	France	TNS Sofres	1.020	30/03/2006 24/04/2006	44.010.619
IE	Ireland	TNS MRBI	1.003	30/03/2006 30/04/2006	3.089.775
IT	Italy	TNS Abacus	1.000	30/03/2006 01/05/2006	49.208.000
CY	Rep. of Cyprus	Synovate	507	31/03/2006 24/04/2006	552.213
CY(tcc)	Turkish Cypriot Comm.	KADEM	500	29/03/2006 15/04/2006	157.101
LV	Latvia	TNS Latvia	1.018	28/03/2006 23/04/2006	1.394.351
LT	Lithuania	TNS Gallup Lithuania	1.019	31/03/2006 23/04/2006	2.803.661
LU	Luxembourg	TNS ILReS	503	27/03/2006 24/04/2006	367.199
HU	Hungary	TNS Hungary	1.020	04/04/2006 25/04/2006	8.503.379
MT	Malta	MISCO	500	28/03/2006 21/04/2006	322.917
NL	Netherlands	TNS NIPO	1.009	04/04/2006 25/04/2006	13.242.328
AT	Austria	...sterreichisches Gallup-Institute	1.017	31/03/2006 20/04/2006	6.679.444
PL	Poland	TNS OBOP	1.000	30/03/2006 26/04/2006	31.610.437
PT	Portugal	TNS EUROTESTE	1.002	31/03/2006 24/04/2006	8.080.915
SI	Slovenia	RM PLUS	1.033	30/03/2006 26/04/2006	1.663.869
SK	Slovakia	TNS AISA SK	1.078	31/03/2006 19/04/2006	4.316.438
FI	Finland	TNS Gallup Oy	1.006	27/03/2006 26/04/2006	4.279.286
SE	Sweden	TNS GALLUP	1.017	28/03/2006 24/04/2006	7.376.680
UK	United Kingdom	TNS UK	1.312	27/03/2006 26/04/2006	47.685.578
BG	Bulgaria	TNS BBSS	1.015	27/03/2006 10/04/2006	6.695.512
RO	Romania	TNS CSOP	1.007	27/03/2006 27/04/2006	18.145.036
HR	Croatia	Puls	1.000	29/03/2006 25/04/2006	3.682.826
TR	Turkey	TNS PIAR	1.005	29/03/2006 26/04/2006	47.583.830
TOTAL			29.220	27/03/2006 01/05/2006	442.620.588

For each country a comparison between the sample and the universe was carried out. The Universe description was derived from Eurostat population data or from national statistics offices. For all countries surveyed, a national weighting procedure, using marginal and intercellular weighting, was carried out based on this Universe description. In all countries, gender, age, region and size of locality were introduced in the iteration procedure. For international weighting (i.e. EU averages), TNS Opinion & Social applies the official population figures as provided by EUROSTAT or national statistic offices. The total population figures for input in this post-weighting procedure are listed above.

Readers are reminded that survey results are estimations, the accuracy of which, everything being equal, rests upon the sample size and upon the observed percentage. With samples of about 1,000 interviews, the real percentages vary within the following confidence limits:

Observed percentages	10% or 90%	20% or 80%	30% or 70%	40% or 60%	50%
Confidence limits	± 1.9 points	± 2.5 points	± 2.7 points	± 3.0 points	± 3.1 points

